

SZKOLNICTWO BRANŻOWE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

ROK SZKOLNY 2022/2023

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

**SZKOLNICTWO BRANŻOWE W WOJEWÓDZTWIE
KUJAWSKO-POMORSKIM**
ROK SZKOLNY 2022/2023

Paulina Zefert
Zespół Analiz i Studiów

Włocławek 2024

Spis treści

1	Wstęp	4
2	Diagnoza stanu istniejącego.....	5
2.1	Rozmieszczenie szkół.....	5
2.2	Organy prowadzące szkoły	8
2.3	Struktura kształcenia wg typu szkoły	11
2.4	Kierunki kształcenia w szkołach	14
	Szkoły branżowe I stopnia.....	14
	Technika.....	19
	Szkoły branżowe II stopnia.....	23
	Szkoły policealne.....	24
3	Zapotrzebowanie na rynku pracy a kierunki kształcenia.....	29
3.1	Istotne zapotrzebowanie na rynku pracy.....	29
3.2	Barometr zawodów	37
4	Szkoły o specyficznych kierunkach kształcenia	39
5	Podsumowanie	40

1 Wstęp

Bardzo ważnym zagadnieniem w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego jest przygotowanie dostępnej i odpowiadającej na obecne potrzeby rynku pracy, bazy szkół kształcenia branżowego w województwie wraz z odpowiednio przygotowaną ofertą edukacyjną.

Opracowanie stanowi kolejną – piątą edycję analiz szkolnictwa branżowego w województwie kujawsko-pomorskim, której celem jest zdiagnozowanie stopnia dopasowania kształcenia do zapotrzebowania na rynku pracy. Analizą objęto diagnozę stanu szkolnictwa w roku szkolnym 2022/2023 oraz zmiany jakie zaszły w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Dotyczyła ona placówek, które kształcą obecnie młodzież i których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie tj. szkół branżowych I stopnia i techników oraz jako uzupełnienie bazy kształcenia – szkół branżowych II stopnia i szkół policealnych.

Dane dotyczące szkół i kierunków kształcenia pozyskano z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO, stan na czerwiec 2023 r.), a szczegółowe informacje o liczbie uczniów kształcących się na poszczególnych kierunkach (zawodach), z danych udostępnionych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (dane.gov.pl, dane na dzień 13 lutego 2023 r.).

W stosunku do poprzedniej edycji, w opracowaniu zaktualizowano informacje o:

- dopasowaniu oferty kształcenia do zapotrzebowania na pracowników na wojewódzkim rynku pracy, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Edukacji Narodowej¹, w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy z 2022 oraz z 2023 r.,
- szkołach umożliwiających naukę w kierunkach skierowanych dla osób o szczególnych zainteresowaniach, kierunkach istotnych z punktu widzenia gospodarki regionalnej i obronności kraju,
- dopasowaniu oferty szkół branżowych I stopnia i techników pod kątem zawodów mieszczących się w obrębie grup zawodowych uznanych za deficytowe w Barometrze Zawodów dla województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2023.

¹ Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2022.120); Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2023.145)

2 Diagnoza stanu istniejącego

2.1 Rozmieszczenie szkół

W roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim uczniów kształciły 354 placówki, w tym:

- 116 szkół branżowych I stopnia,
- 13 szkół branżowych II stopnia,
- 124 technika,
- 101 szkół policealnych.

Zmiany placówek realizujących kształcenie dotyczą w największym stopniu szkół policealnych, z racji iż są to w większości placówki prywatne. Natomiast w placówkach publicznych (większość szkół branżowych I i II stopnia oraz techników są placówkami publicznymi) do zmian dochodzi rzadko, najczęściej jest to efektem zmiany struktury organizacyjnej lub otwarcia nowej placówki. Za rozpoczęcie kształcenia w danej placówce rozumie się otwarcie nowej szkoły, ale również wznowienie nauczania w szkołach, które w poprzednim roku, z różnych przyczyn nie kształciły uczniów, natomiast zaprzestanie kształcenia wynika m. in. z całkowitego zamknięcia placówki lub braku chętnych do kształcenia się w danej placówce. Zmiana rozmieszczenia szkół w regionie jest zatem bardzo niewielka. Szkoły są stosunkowo równomiernie rozmieszczone w przestrzeni regionu, choć ich większą koncentrację można zaobserwować w południowej i zachodniej części województwa. Na obszarze powiatu tucholskiego, świeckiego i brodnickiego szkoły zlokalizowane są w dość dużej odległości od siebie, co wpływa na wydłużenie czasu dojazdu do tych szkół, a także występowanie terenów, których odległość od szkoły wynosi ponad 20 km.

Najwięcej placówek znajduje się w największych miastach regionu stanowiących jednocześnie miasto na prawach powiatu: Bydgoszczy – 79, Toruniu – 42, Grudziądzu – 30, we Włocławku – 29 oraz w powiecie inowrocławskim, do którego należy miasto Inowrocław – 28, najmniej w powiatach: wąbrzeskim – 2, grudziądzkim – 3.

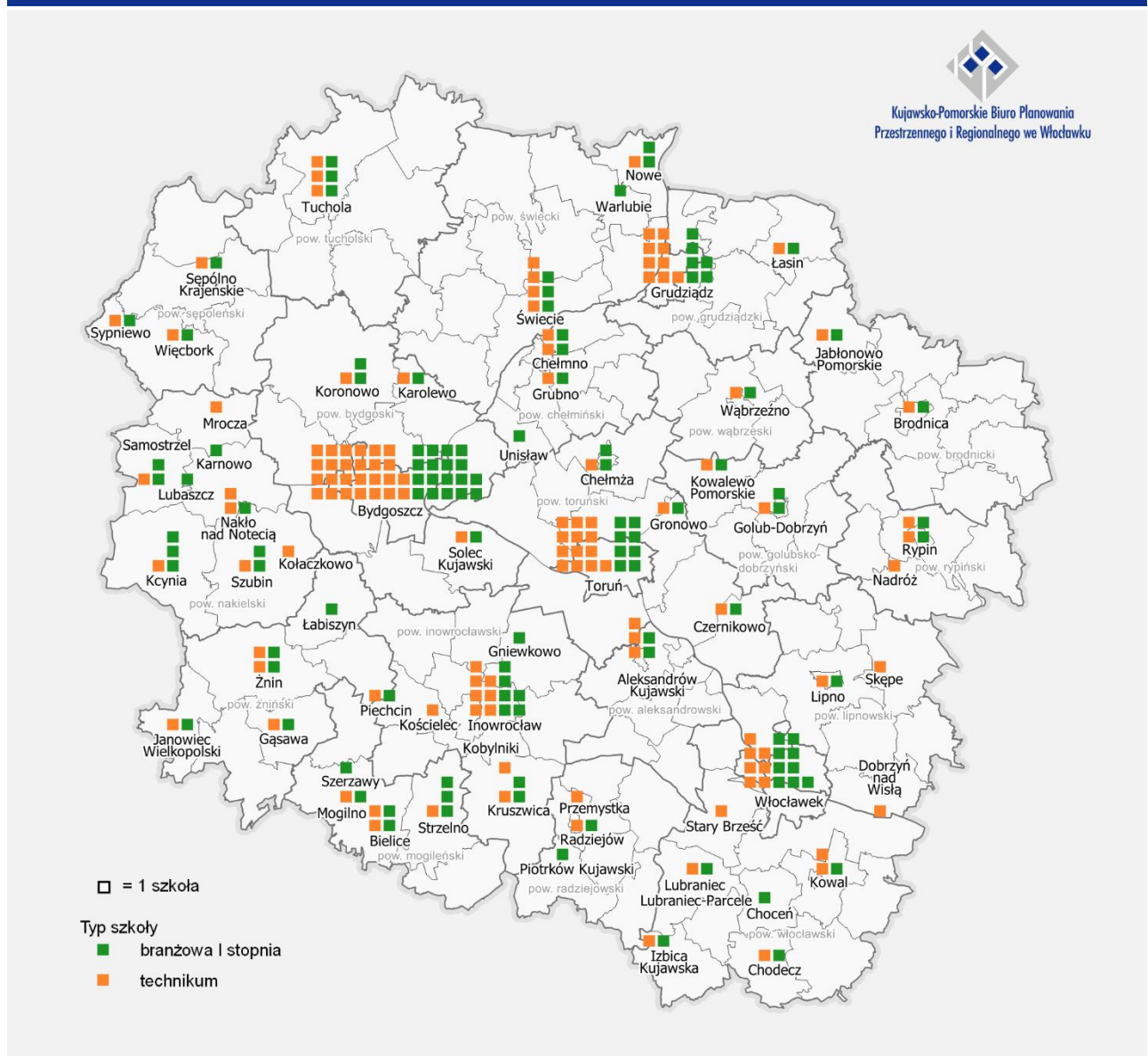
Tabela 1. Liczba szkół kształcących w zawodach szkolnictwa branżowego realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim

Jednostka terytorialna	Liczba szkół				
	branżowe I stopnia	branżowe II stopnia	technika	policealne	razem
KUJAWSKO-POMORSKIE	116	13	124	101	354
aleksandrowski	2		3		5
brodnicki	2	1	2	2	7
bydgoski	4		3		7
chełmiński	4		3		7
golubsko-dobrzyński	3		2		5
grudziądzki	1	1	1		3
inowrocławski	9		10	9	28
lipnowski	1		3	1	5
mogileński	7	1	4	2	14
nakielski	10		7		17
radziejowski	2		2	1	5
rypiński	2		3		5
sępoleński	3		3		6
świecki	6		5	5	16

toruński	4		3		7
tucholski	3	1	3	1	8
wąbrzeski	1		1		2
włocławski	5	1	6	2	14
żniński	6	1	5	1	13
Bydgoszcz	18	5	26	30	79
Toruń	8		13	21	42
Włocławek	9	1	7	12	29
Grudziądz	6	1	9	14	30

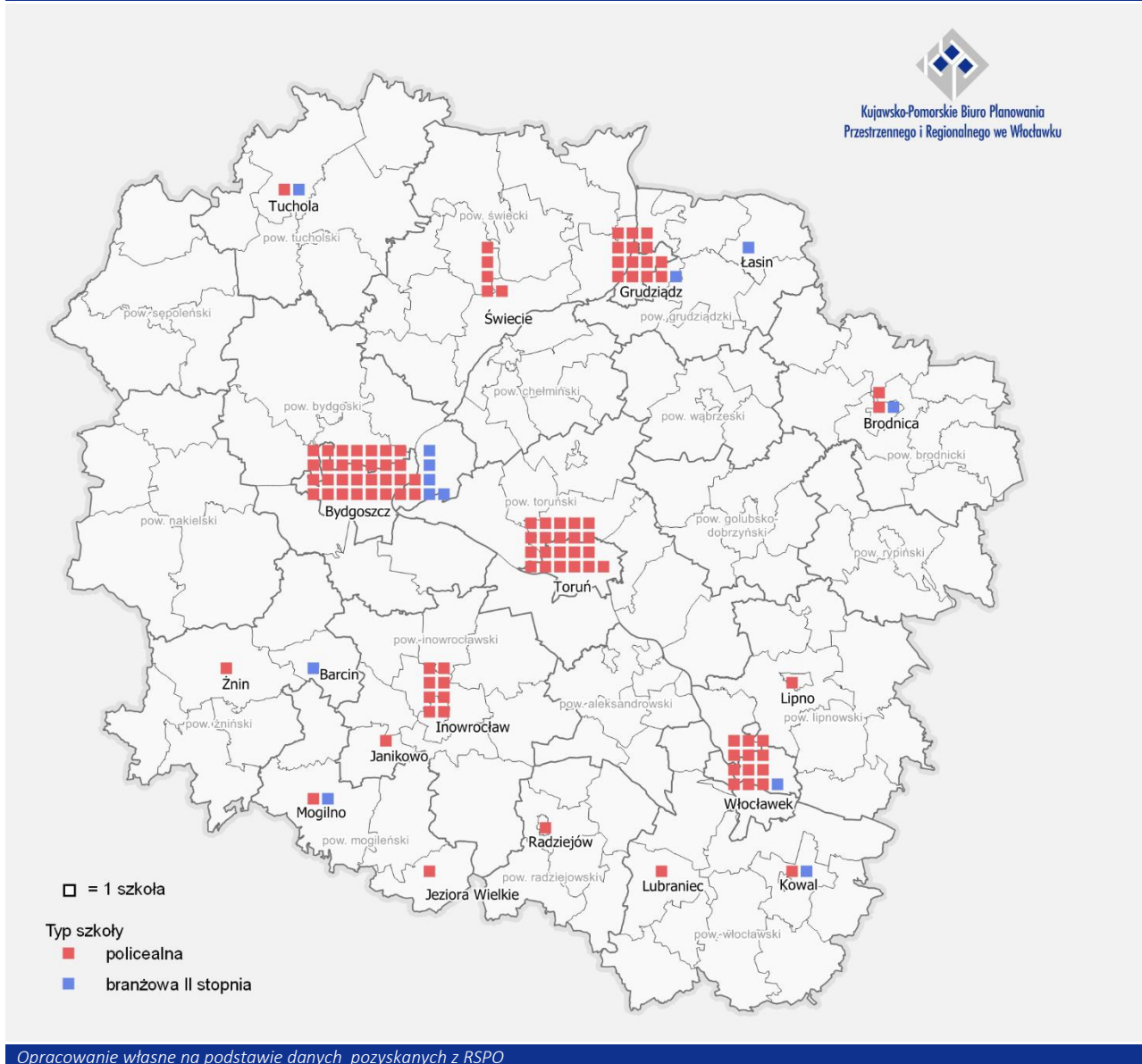
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

Rysunek 1. Lokalizacja szkół branżowych I stopnia i techników realizujących naukę w województwie kujawsko-pomorskim w roku szkolnym 2022/2023

Szkoły policealne i branżowe II stopnia stanowią uzupełnienie w zakresie kształcenia branżowego na poziomie ponadpodstawowym. Szkoły policealne skupiają się w największych miastach regionu (tj. w Bydgoszczy, Toruniu, Grudziądzu, Włocławku i Inowrocławiu – łącznie 85 placówek). Zauważa się istotną korelację pomiędzy występowaniem szkół branżowych I stopnia i techników oraz szkół policealnych. W powiatach, w których jest niewielka liczba szkół branżowych I stopnia i techników występuje również niewielka liczba szkół policealnych. W regionie występują powiaty, w których nie prowadzono edukacji w szkołach policealnych tj.: aleksandrowski, bydgoski, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, nakielski, rypiński, sępoleński, toruński i wąbrzeski. Od 1 września 2022 r. rozpoczęto kształcenie w kolejnych 5 szkołach branżowych II stopnia², aktualnie funkcjonują one w: Bydgoszczy, Grudziądzu, Włocławku oraz w powiatach: brodnickim, grudziądzkim, mogileńskim, tucholskim, włocławskim i żnińskim.

Rysunek 2. Lokalizacja szkół branżowych II stopnia i szkół policealnych realizujących naukę w województwie kujawsko-pomorskim w roku szkolnym 2022/2023

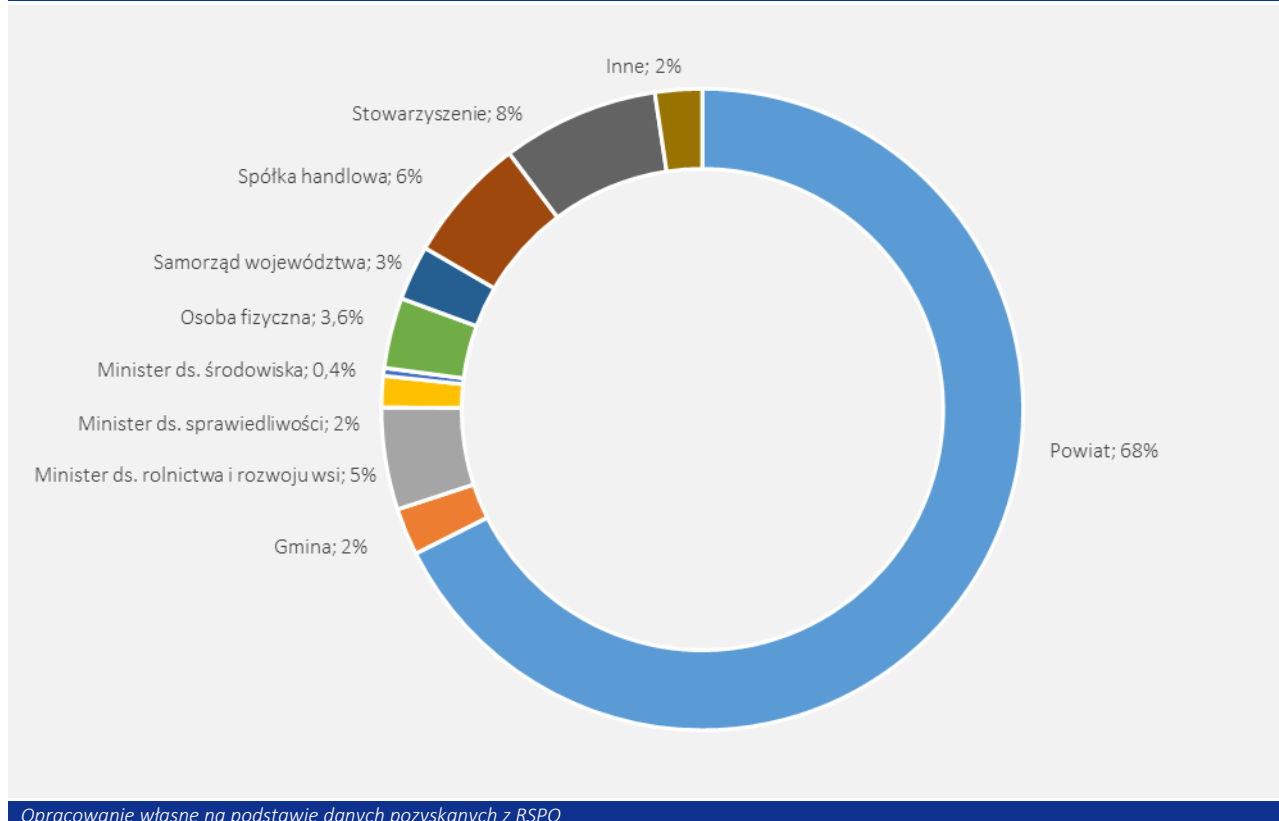

² Szkoły branżowe II stopnia zostały uruchomione 1 września 2020 r.

2.2 Organy prowadzące szkoły

Szkoły branżowe I i II stopnia oraz technika w regionie to w większości jednostki publiczne – 81,0%, 19,0% ma status szkoły niepublicznej. Odwrotnie jest w przypadku szkół policealnych – 14,9% posiada status jednostki publicznej. Ponieważ szkoły policealne znacznie różnią się strukturą organów prowadzących szkoły, aby nie zniekształcić wyników analiz i móc zachować porównywalność wyników do poprzedniej edycji, zostały one wyodrębnione do osobnej analizy.

Wykres 1. Organy prowadzące szkoły branżowe I i II stopnia i technika realizujące naukę w województwie kujawsko-pomorskim w roku szkolnym 2022/2023

W regionie 68% szkół branżowych I i II stopnia oraz techników jest prowadzonych przez powiaty³, 8% przez stowarzyszenia, 6% przez spółki handlowe, 3,6% przez osoby fizyczne, 2% przez gminy. Ponadto minister ds. rolnictwa i rozwoju wsi prowadzi 5% placówek, minister ds. sprawiedliwości prowadzi 2% placówek, a minister ds. środowiska prowadzi 0,4%, tj. 1 placówkę (w powiecie tucholskim – Technikum Leśne w Tucholi), Samorząd województwa prowadzi 7 szkół specjalnych dla młodzieży słabowidzącej i niewidzącej oraz młodzieży słabosłyszącej i niesłyszącej. W regionie występują również szkoły, których organem prowadzącym jest: samorząd gospodarczy i zawodowy, izba rzemieślnicza, uczelnia niepubliczna, fundacja.

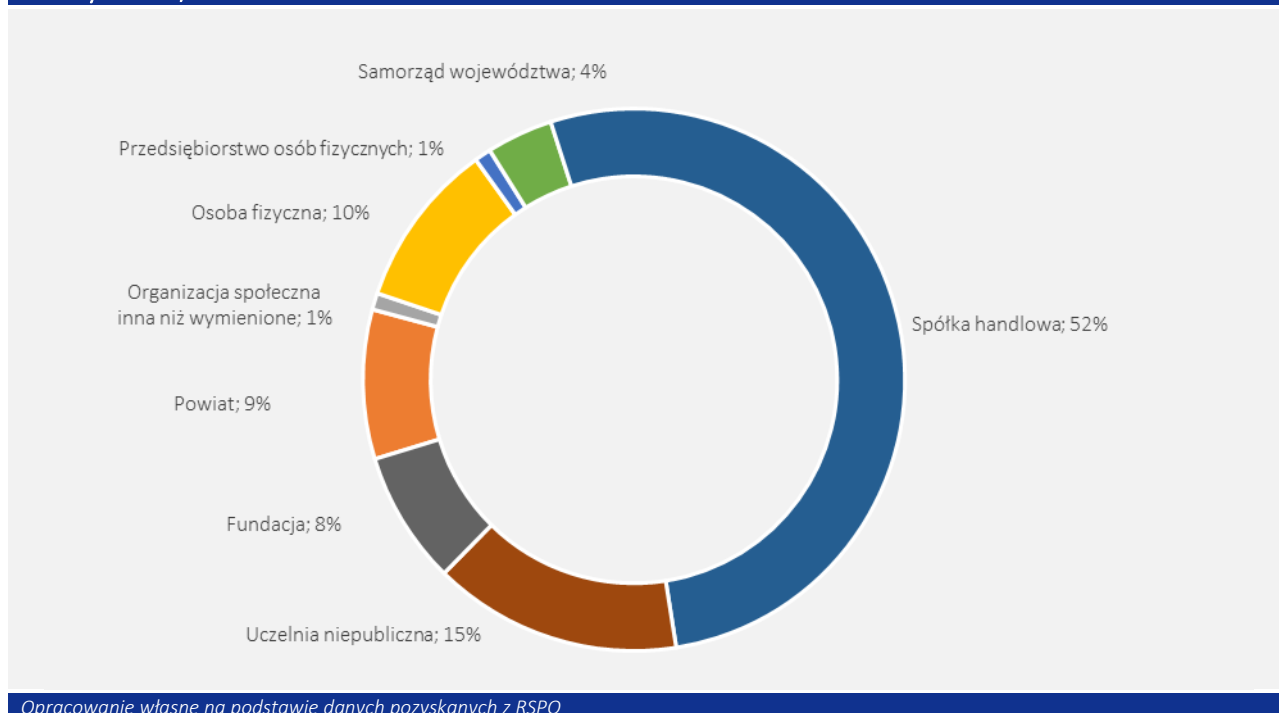
³ Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) zakładanie i prowadzenie publicznych szkół ponadpodstawowych należy do zadań własnych powiatu. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym, stąd niektóre szkoły w regionie są prowadzone przez gminy. Publiczne szkoły i placówki w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich mogą być zakładane i prowadzone przez ministra ds. sprawiedliwości. Publiczne szkoły leśne, publiczne szkoły rolnicze, szkoły artystyczne mogą być zakładane i prowadzone przez odpowiednio ministra ds. środowiska, ministra ds. rolnictwa i rozwoju wsi, ministra ds. kultury i dziedzictwa narodowego. Szkoły zakładane i prowadzone przez osoby fizyczne, spółki handlowe, stowarzyszenia mają charakter niepubliczny

Tabela 2. Organy prowadzące szkoły branżowe I stopnia i technika realizujące naukę w roku szkolnym 2022/2023 wg powiatów w województwie kujawsko-pomorskim

Jednostka terytorialna	Typ organu prowadzącego									
	Powiat	Gmina	Minister ds. sprawiedliwości	Minister ds. rolnictwa i rozwoju wsi	Minister ds. środowiska	Samorząd województwa	Osoba fizyczna	Spółka handlowa	Stowarzyszenie	Inne
KUJAWSKO-POMORSKIE	171	6	4	13	1	7	9	16	20	5
aleksandrowski	4								1	
brodnicki	5									
bydgoski	7									
chełmiński	5	1							1	
golubsko-dobrzyński	5									
grudziądzki	3									
inowrocławski	14	1					3			1
lipnowski	4									
mogileński	9			3						
nakielski	9	2	2	2					2	
radziejowski	3								1	
rypiński	4			1						
sępoleński	4			2						
świecki	7		2					2		
toruński	5	2								
tucholski	6				1					
wąbrzeski	2									
włocławski	7			4					1	
żniński	5								7	
Bydgoszcz	26			1		6	5	6	1	3
Toruń	12					1		6	2	
Włocławek	14								2	1
Grudziądz	11						1	2	2	

Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

Wykres 2. Organy prowadzące szkoły policealne realizujące naukę w województwie kujawsko-pomorskim w roku szkolnym 2022/2023

52% szkół policealnych, realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 jest prowadzonych przez spółki handlowe, 15% przez uczelnie niepubliczne, 10% przez osoby fizyczne, 9% przez powiaty, 8% przez fundacje, a przez samorząd województwa – 4%. Do pozostałych organów prowadzących szkoły policealne należą przedsiębiorstwa osób fizycznych – 1% oraz organizacje społeczne inne niż wymienione – 1%.

Tabela 3. Organy prowadzące szkoły policealne realizujące naukę w roku szkolnym 2022/2023 wg powiatów w województwie kujawsko-pomorskim

Jednostka terytorialna	Typ organu prowadzącego							
	Powiat	Samorząd województwa	Osoba fizyczna	Spółka handlowa	Uczelnia niepubliczna	Fundacja	Przedsiębiorstwo osób fizycznych	Organizacja społeczna inna niż wymienione
KUJAWSKO-POMORSKIE	9	4	10	53	15	8	1	1
aleksandrowski								
brodnicki			2					
bydgoski								
chełmiński								
golubsko-dobrzyński								
grudziądzki								
inowrocławski	1	1		5		2		
lipnowski			1					
mogileński				2				
nakielski								
radziejowski				1				
rypiński								
sępoleński								
świecki	1		1	3				
toruński								
tucholski	1							
wąbrzeski								
włocławski	2							
żniński	1							
Bydgoszcz		2	1	10	14	2		1
Toruń		1	1	16		3		
Włocławek	1		1	7	1	1	1	
Grudziądz	2		3	9				

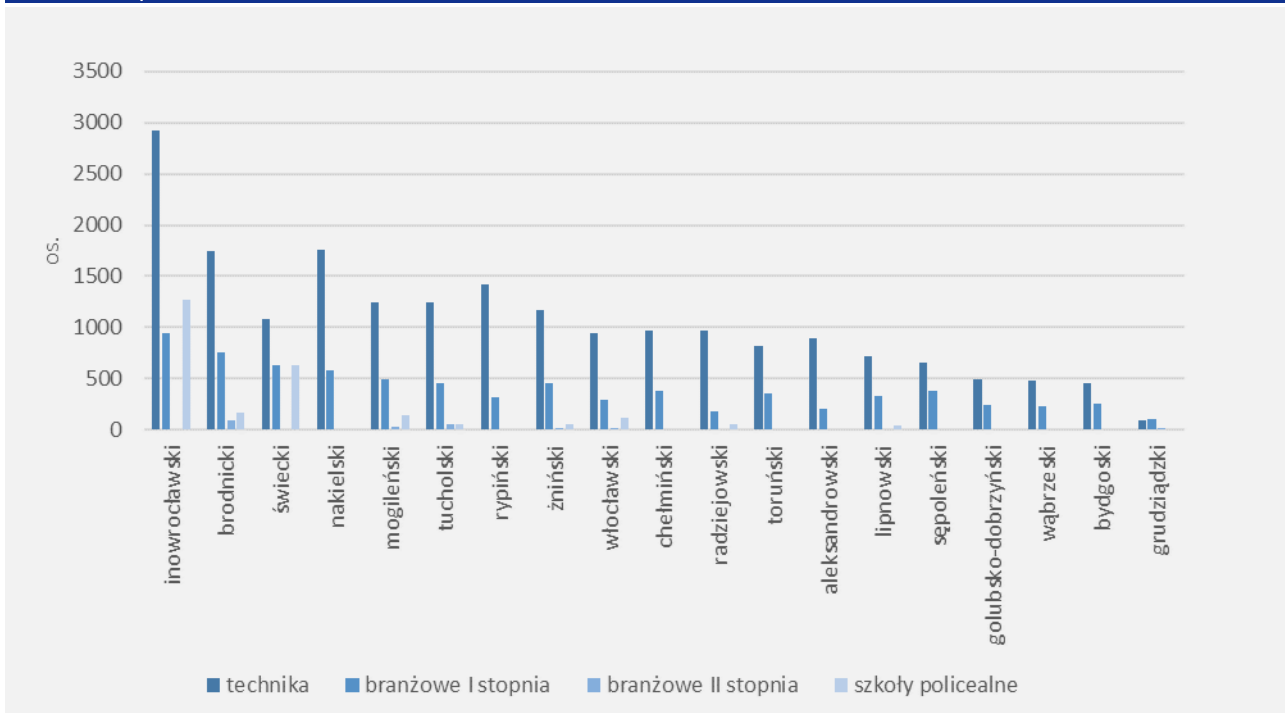
Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

2.3 Struktura kształcenia wg typu szkoły

W roku szkolnym 2022/2023 w szkołach branżowych I stopnia naukę pobierało 12 706 uczniów (mniej o 1 312 w stosunku do poprzedniego roku szkolnego), w technikach – 42 200 uczniów (więcej o 3 205), 858 uczniów w szkołach branżowych II stopnia (więcej o 571), 13 690 w szkołach policealnych (więcej o 677). Łącznie w ww. szkołach kształcono 69 454 osób (więcej o 3 141).

W powiatach ziemskich najwięcej uczniów kształci się w powiecie inowrocławskim (5 135 uczniów), następnie w powiecie brodnickim (2 755 uczniów) i w powiecie świeckim (2 336 uczniów). Najmniej w powiatach: grudziądzkim (216 uczniów), bydgoskim (700 uczniów) i wąbrzeskim (711 uczniów).

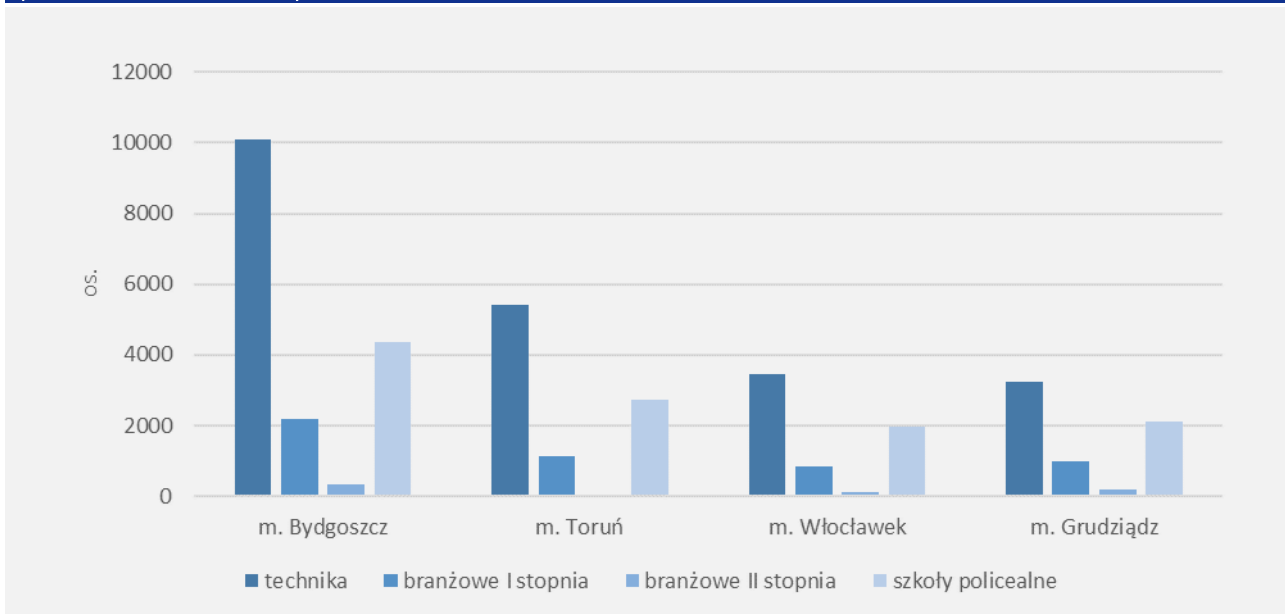
Wykres 3. Liczba uczniów wg typu szkoły w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego (stan na dzień 13.02.2023)

Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki

W miastach na prawach powiatu najwięcej osób kształci się w Bydgoszczy, gdzie w analizowanych szkołach w roku szkolnym 2022/2023 naukę pobierało blisko 17 tys. uczniów (ponad 24% wszystkich uczniów szkół kształcenia zawodowego w regionie). Kolejne miejsca zajmują: Toruń (9,2 tys. uczniów), Grudziądz (6,5 tys. uczniów), Włocławek (6,4 tys. uczniów).

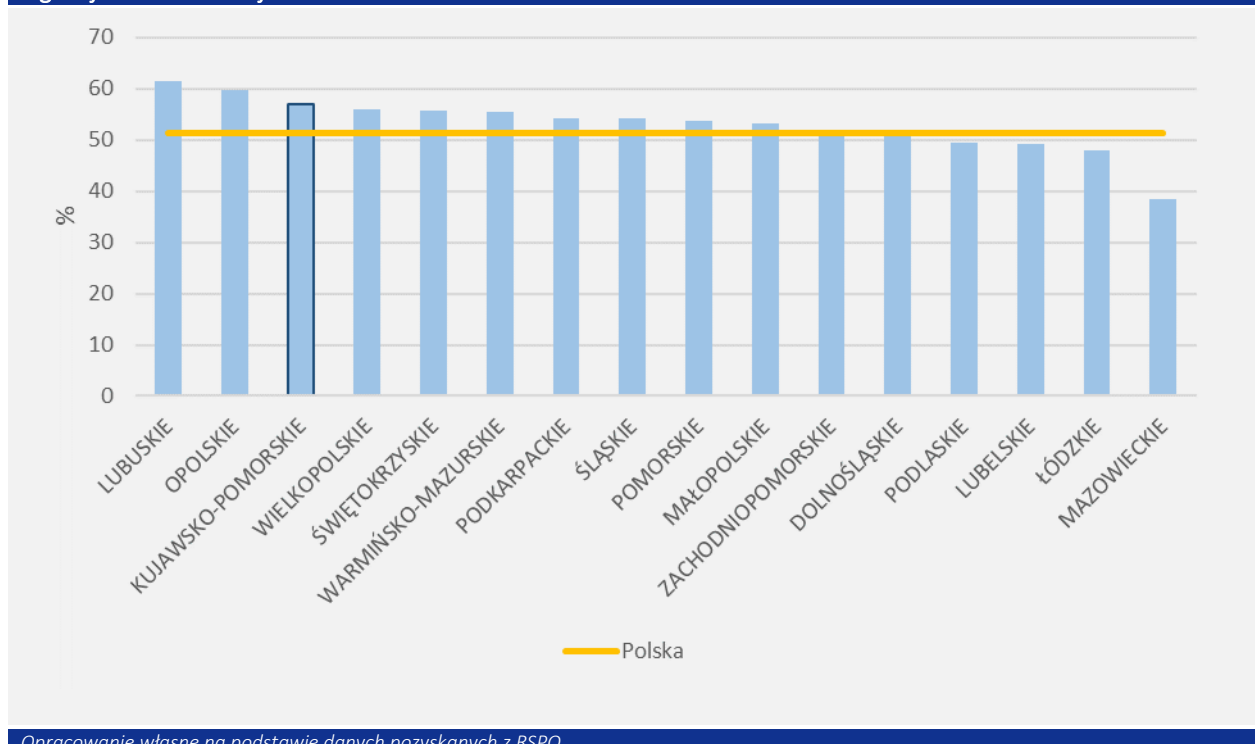
Wykres 4. Liczba uczniów wg typu szkoły w miastach na prawach powiatu województwa kujawsko-pomorskiego (stan na dzień 13.02.2023)

Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki

Kujawsko-pomorskie odznacza się wysoką popularnością kształcenia zawodowego na poziomie ponadpodstawowym. Udział młodzieży uczącej się w szkołach branżowych I stopnia i technikach, wśród osób w tym wieku, uczących się ogółem (wcześniej wymienionych oraz w liceach ogólnokształcących i szkołach specjalnych przysposabiających do pracy) w regionie, w roku szkolnym 2022/2023 wynosił 57% (przy średniej dla Polski 51,2%). Plasuje to kujawsko-pomorskie na 3 pozycji w kraju, po województwie opolskim i lubuskim. W stosunku do poprzedniego roku szkolnego odsetek ten zmniejszył się, zarówno dla województwa jak i dla Polski o około 5 p. proc.

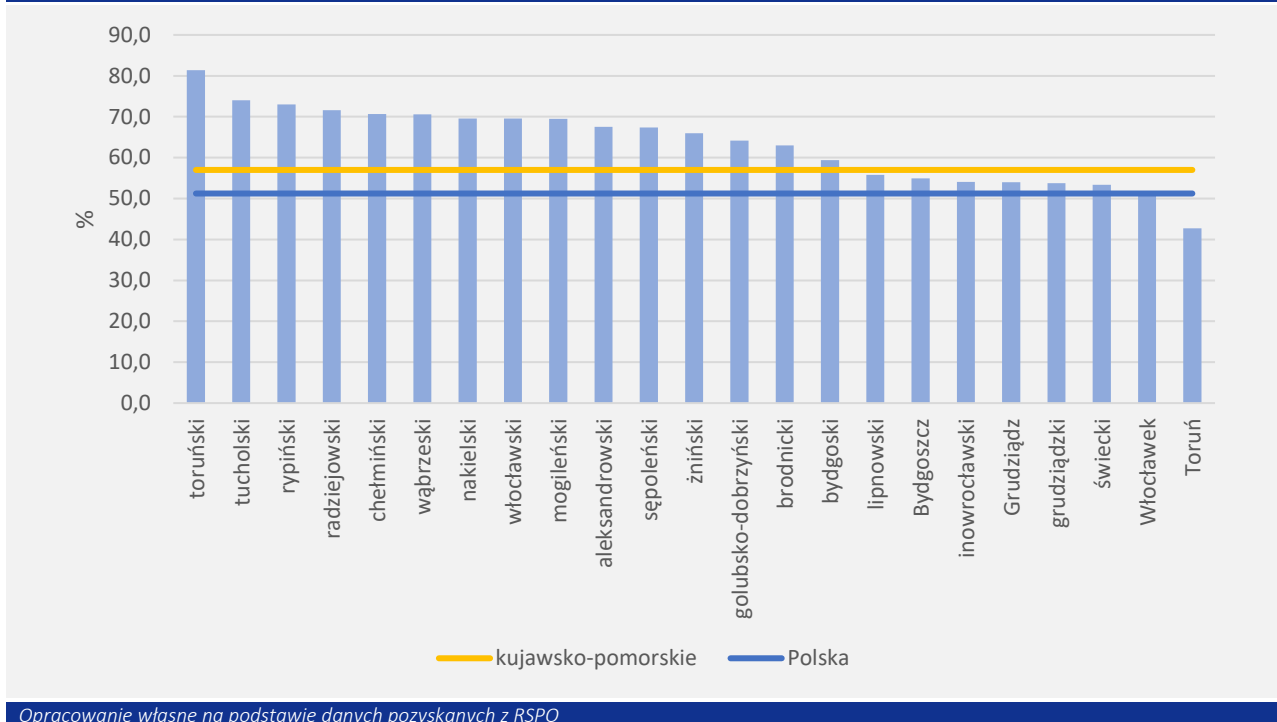
Wykres 5. Udział młodzieży uczącej się w szkołach branżowych I stopnia i technikach w roku szkolnym 2022/2023, wg województw w kraju

Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPD

We wszystkich powiatach w regionie, z wyjątkiem Torunia i Włocławka, udział uczniów w szkołach branżowych I stopnia i technikach, wśród ogólnej liczby młodzieży uczącej się (wcześniej wymienionych oraz w liceach ogólnokształcących, szkołach specjalnych przysposabiających do pracy), jest wyższy niż średnio w kraju (Toruń 42,7%, Włocławek 50,8%, Polska 51,2%). Najwyższym odsetkiem charakteryzują się powiaty: toruński (81,4%), następnie: tucholski (74,0%), rypiński (73,0%), radziejowski (71,6%). Mniejszym odsetkiem uczniów w szkołach kształcenia zawodowego, niż średnio w regionie, odznaczają się powiaty: lipnowski, inowrocławski, grudziądzki, świecki oraz największe miasta: Bydgoszcz, Grudziądz, Włocławek i Toruń.

Wykres 6. Udział młodzieży uczącej się w szkołach kształcenia branżowego w ogólnej liczbie młodzieży uczącej się w roku szkolnym 2022/2023, wg powiatów w województwie kujawsko-pomorskim

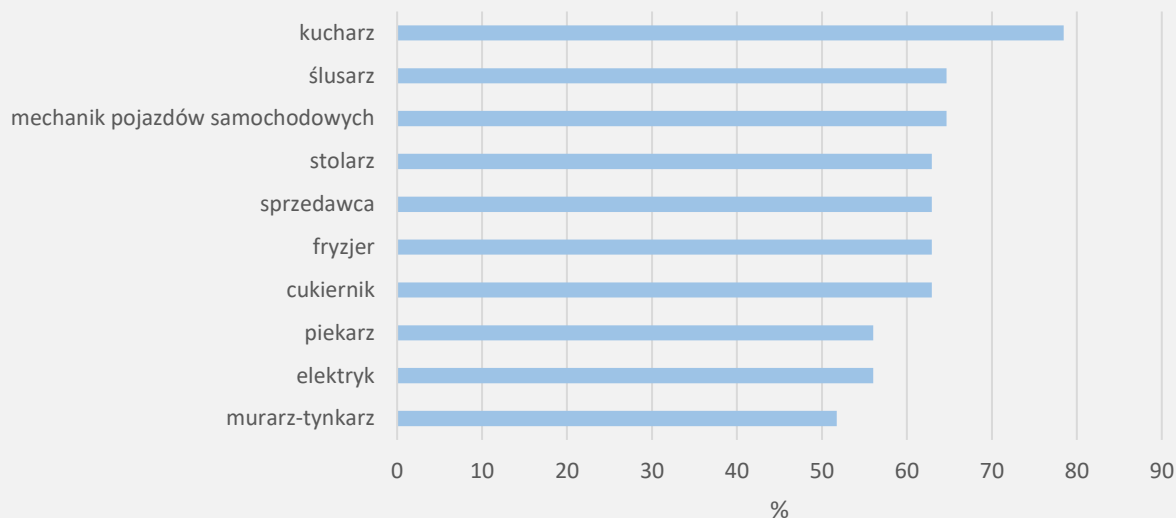
Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

2.4 Kierunki kształcenia w szkołach

Szkoły branżowe I stopnia

Szkoły branżowe I stopnia w regionie w roku szkolnym 2022/2023 oferowały możliwość zdobycia kwalifikacji w 89 kierunkach zawodowych. Zakres kierunków kształcenia pozostał niezmienny w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Blisko 80% szkół oferuje naukę w zawodzie kucharza, następnie w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, ślusarz (po 64%), fryzjer, stolarz, cukiernik, sprzedawca (po 63%). Występują również kierunki zawodowe, których oferta nauki jest dostępna jedynie w szkole branżowej I stopnia w Sępólnie Krajeńskim, należą do nich: górnik eksploatacji otworowej, górnik eksploatacji podziemnej, górnik odkrywkowej eksploatacji złóż.

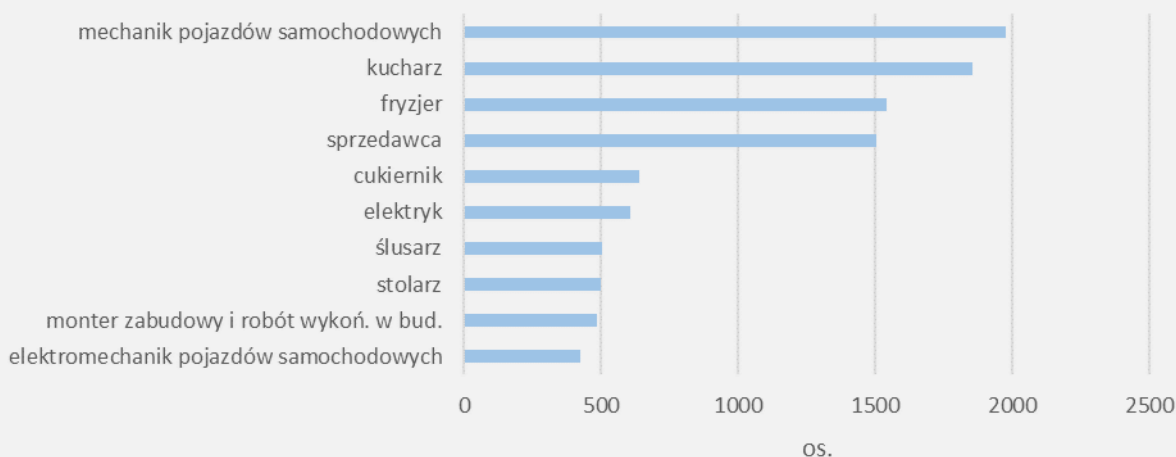
Wykres 7. Najpowszechniejsze kierunki zawodowe oferowane w szkołach branżowych I stopnia realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim (% szkół oferujących naukę w poszczególnych zawodach)

Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

W szkołach branżowych I stopnia w roku szkolnym 2022/2023 w kujawsko-pomorskim kształciło się 12 706 uczniów⁴. Najwięcej uczniów wybrało kierunki: mechanik pojazdów samochodowych (1 976 uczniów), kucharz (1 852 uczniów), fryzjer (1 542 uczniów) oraz sprzedawca (1 502 uczniów). W stosunku do poprzedniego roku szkolnego znacznie zmniejszyła się liczba uczniów kształcących się w zawodzie sprzedawcy oraz fryzjera. Kolejne zawody cieszą się zdecydowanie mniejszą popularnością wśród uczniów, kształci się w nich o połowę mniej osób (poniżej 700 uczniów).

Wykres 8. Najpopularniejsze (liczba uczniów) kierunki zawodowe w szkołach branżowych I stopnia wśród szkół realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim, wg popularności

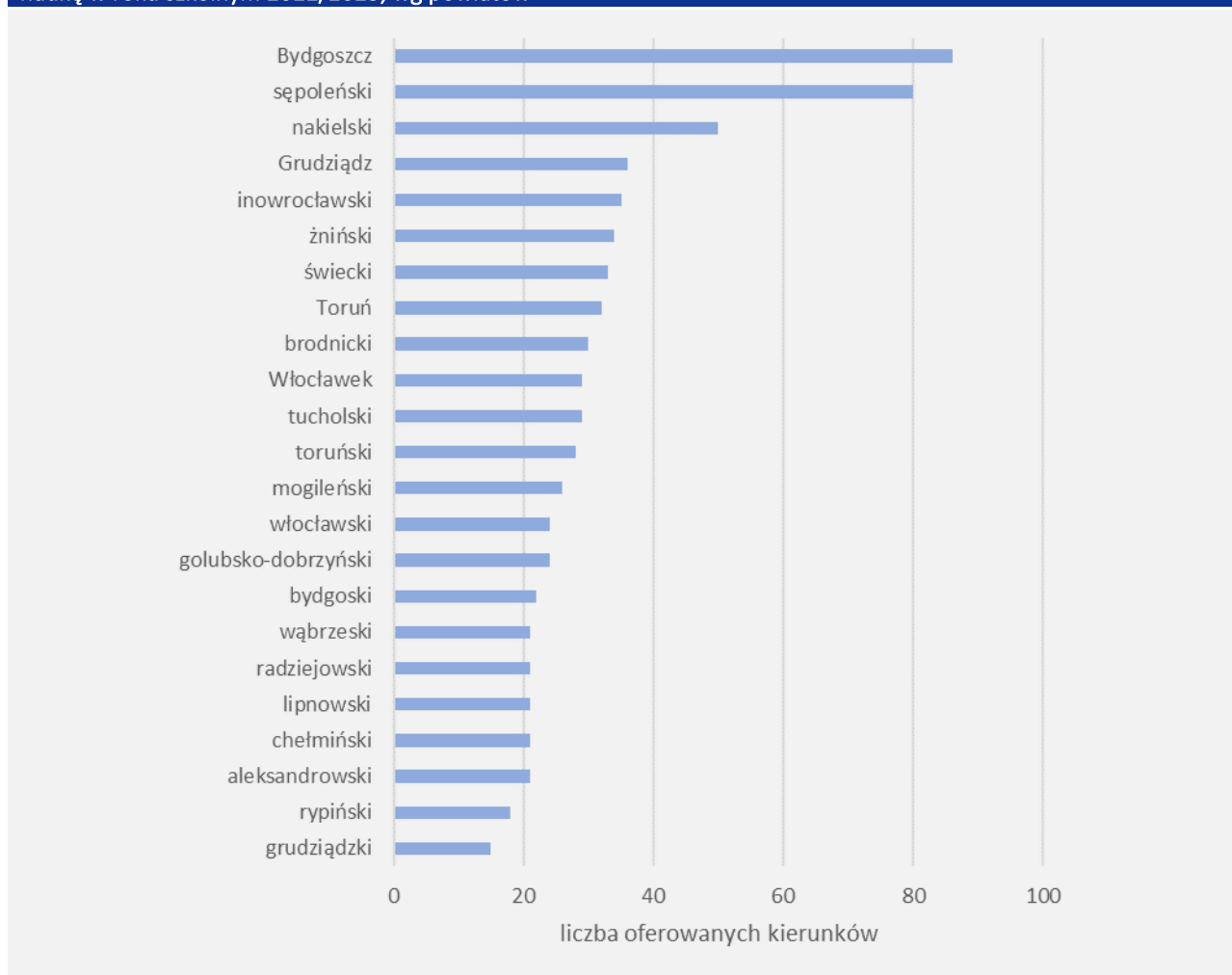
Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej

⁴ za uczniów uznaje się również młodocianych pracowników

Najbogatsza oferta kształcenia w szkołach branżowych I stopnia w roku szkolnym 2022/2023 wystąpiła w: Bydgoszczy – 86 kierunków kształcenia, powiecie sępoleńskim – 80, powiecie nakielskim – 50, Grudziądzu – 36 oraz powiecie inowrocławskim - 35.

Szkoły branżowe mogą kształcić młodocianych pracowników, którzy w szkole (branżowej) uczą się przedmiotów ogólnych, natomiast teoretyczne kształcenie zawodowe odbywa się, np. w centrach kształcenia zawodowego, a praktyczną naukę zawodu pobierają u pracodawcy. Szkoła branżowa nie musi być wyposażona w pracownie/warsztaty czy posiadać kadry do nauki każdego zawodu, który występuje w jej ofercie. Niemniej, jest zobowiązana do zapewnienia nauki przedmiotów ogólnych (w placówce) oraz przedmiotów zawodowych (na zewnątrz).

Wykres 9. Liczba oferowanych kierunków kształcenia w szkołach branżowych I stopnia w szkołach realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023, wg powiatów

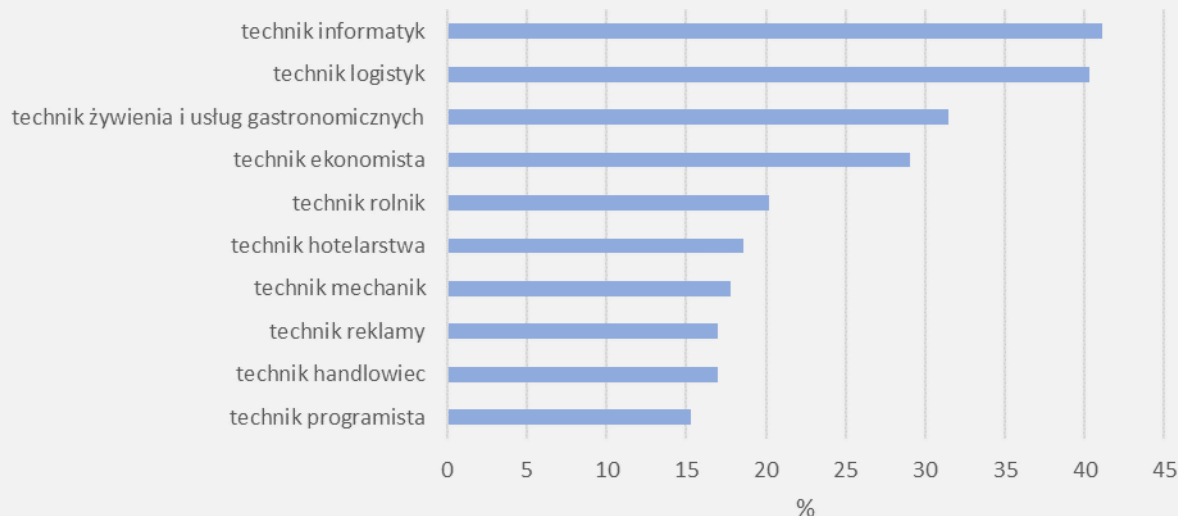
Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

Szczegółowa oferta kształcenia szkół wg powiatów została zamieszczona w tabeli poniżej.

Tabela 4. Kierunki zawodowe oferowane przez branżowe szkoły I stopnia realizujące naukę w roku szkolnym 2022/2023 - liczba szkół oferujących naukę w poszczególnych zawodach wg powiatów

Lp.	oferowane zawody	aleksandrowski	brodnicki	bydgoski	chełmiński	golubsko-dobrzyński	grudziądzki	inowrocławski	lipnowski	mogileński	nakielski	radziejowski	rypiński	sepolenski	świecki	toruński	tucholski	wąbrzeski	włocławski	żniński	Bydgoszcz	Toruń	Włocławek	Grudziądz	KUJAWSKO-POMORSKIE
1	automatyk									2					1				1	1				5	
2	betoniarz-zbrojarz						1			1											5	1	1		9
3	blacharz		1	1		1		1		1			1	1	1	1				1	3	1		3	17
4	blacharz samochodowy		1	3	2	1	1	3	1	2	4		1	1	3	2	2	1		4	7	2	1	3	45
5	cieśla		1	1		2	1		1	1			1	1	3	1	1		1		5	1		1	22
6	cukiernik	1	2	2	1	3	1	6	1	3	6	2	2	2	4	4	3	1	4	6	8	4	3	4	73
7	dekarz				2	1	1	1		1	2		1	2	1		2		1	4	6	1		1	27
8	drukarz fleksograficzny						1														2				3
9	drukarz offsetowy	1	1					1													2		1		6
10	elektromechanik	1	1			2		2		2			1	1	2	1	2	1		3	8	2	1	2	32
11	elektromechanik pojazdów samochodowych		2	1	2	2	1	5	1	2	5		1	2	2	3	2		1	4	7	4	3	2	52
12	elektronik		2					1		1			1								6	1	1		13
13	elektryk	1	2	3	3	2	1	4	1	2	5	2	1	2	4	3	2	1	3	5	8	4	2	4	65
14	fotograf					1	1	3		2	1			1	3			1	2	2	6	2	2	4	31
15	fryzjer	1	2	3	3	2	1	5	1	2	6	2	2	2	4	3	2	1	4	5	9	5	4	4	73
16	garbarz skór													1							1				2
17	górnik eksploatacji otworowej													1											1
18	górnik eksploatacji podziemnej													1											1
19	górnik odkrywkowej eksploatacji złóż													1											1
20	jeździec													1						1	2				4
21	kaletnik	1												1							2				4
22	kamieniarz								1	1			1			1	1	1	1	4			2	12	
23	kelner	1	1								1		1	1				1	1	2	4		3		16
24	kierowca mechanik						2			1	1		1		1	1				4	1	1	1	1	14
25	kominiarz						1		1				1							1	3				7
26	koszykarz-plecionkarz									1			1								1				3
27	kowal							1		1	1		1		1					1			1	7	
28	krawiec		1	2						4	1		1	1	1	2		3	1	6	3	1	3	3	30
29	kucharz	2	2	4	4	3	1	7	1	6	7	2	2	3	4	4	3	1	5	6	10	5	5	4	91
30	kuśnierz													1							2				3
31	lakiernik samochodowy	1	2	3	1		2		2	4		1	1	4	1	2			4	5	2	2	2	3	39
32	magazynier-logistyk	1	1							1				1	2	2		1		5					14
33	mechanik motocyklowy									1				1	1					4					7
34	mechanik operator maszyn do produkcji drzewnej									1			1								1				3
35	mechanik pojazdów samochodowych	1	2	3	3	2	1	6	1	4	7	2	2	2	4	3	3	1	4	6	8	4	4	2	75
36	mechanik precyzyjny									2				1							2	1			6
37	mechanik-monter maszyn i urządzeń		2	1		1		2		2	1			1	1			1		2	7	1	2	1	25
38	mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	1	2	1	3	1	1	2	1	1	5			2	2	1	1		2	4	2		1	3	33
39	mechatronik		1							1				1						4	1				8

Wykres 10. Najpowszechniejsze kierunki zawodowe oferowane w technikach realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim (% szkół oferujących naukę w poszczególnych zawodach)

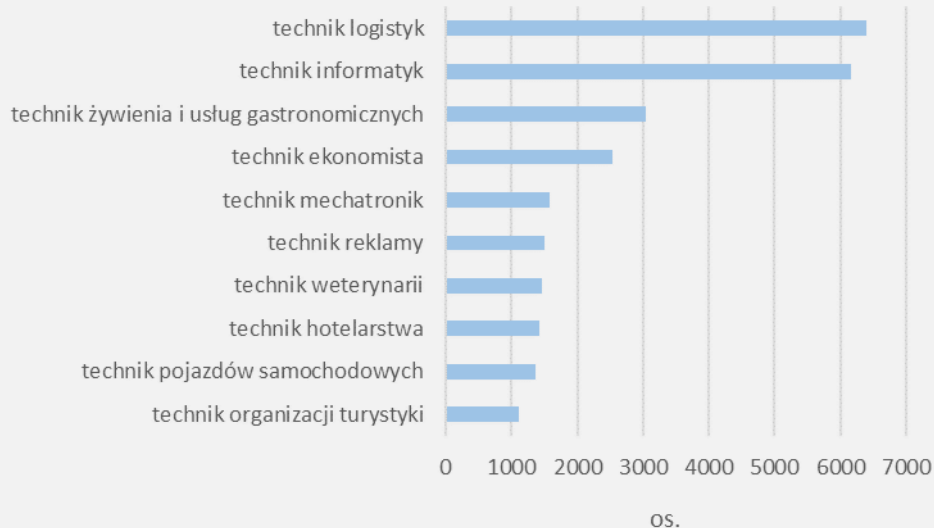

Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

W technikach w roku szkolnym 2022/2023 w kujawsko-pomorskim kształciło się 42 200 uczniów⁵, najwięcej w kierunkach: technik logistyk (6 397 uczniów) i technik informatyk (6 118 uczniów).

W tych dwóch zawodach, stanowiących potencjał rozwojowy kadr w regionie, kształci się 30% uczniów techników i jednocześnie 22% uczniów szkół kształcenia branżowego (szkół branżowych I i II stopnia i techników łącznie). Następne zawody cieszące się dużą popularnością wśród uczniów to: technik żywienia i usług gastronomicznych (3 032 uczniów) oraz technik ekonomista (2 538 uczniów).

Wykres 11. Najpopularniejsze (liczba uczniów) kierunki zawodowe w technikach wśród szkół realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim, wg popularności

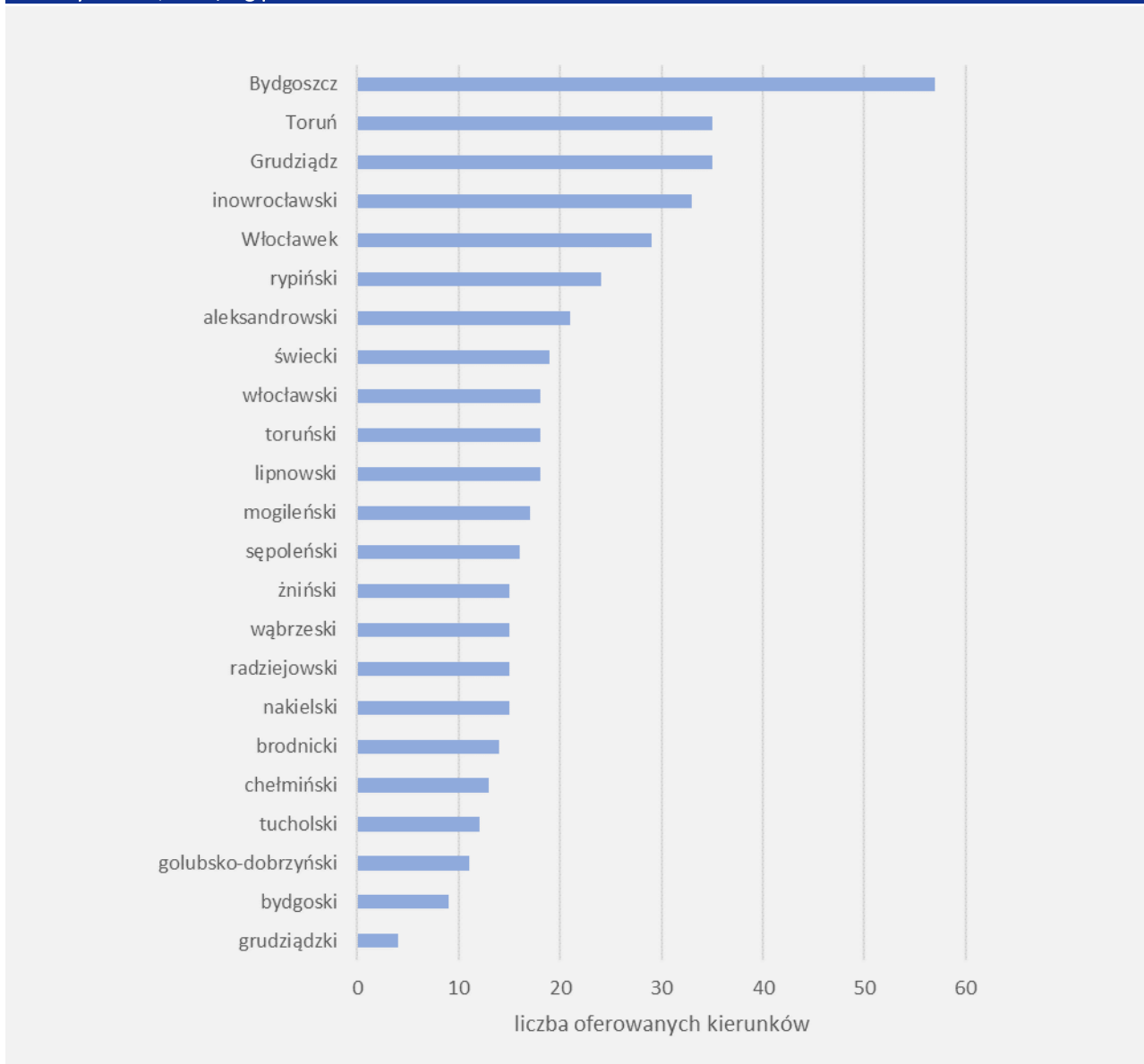
Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej

Najbogatsza oferta kształcenia występuje, podobnie jak w przypadku szkół branżowych I stopnia, w miastach na prawach powiatu, a zakres tej oferty w poszczególnych powiatach nie uległ większym zmianom. Widocznie

⁵ Za uczniów uznaje się również młodocianych pracowników

zaznacza się dominacja Bydgoszczy – 57 kierunków, następnie: Grudziądz i Torunia – po 35 oraz Włocławka – 29 kierunków. Wśród powiatów najszersza oferta występuje w powiatach: inowrocławskim – 33 kierunki, rypińskim – 24 kierunki i aleksandrowskim – 21 kierunków. Najmniej kierunków kształcenia oferują powiaty: grudziądzki – 4 kierunki, bydgoski – 9 kierunków i golubsko-dobrzyński – 11 kierunków.

Wykres 12. Liczba oferowanych kierunków kształcenia w technicach wśród szkół realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023, wg powiatów

Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

Szczegółowa oferta kształcenia szkół wg powiatów została zamieszczona w tabeli poniżej.

Tabela 5. Kierunki zawodowe oferowane przez technika realizujące naukę w roku szkolnym 2022/2023 - liczba szkół oferujących naukę w poszczególnych zawodach wg powiatów

Lp.	oferowane zawody	powiaty																	KUJAWSKO-POMORSKIE							
		aleksandrowski	brodnicki	bydgoski	chełmiński	golubsko-dobrzyński	grudziądzki	inowrocławski	lipnowski	mogileński	nakielski	radziejowski	rypiński	sępoleński	świecki	toruński	tucholski	wąbrzeski		Włocławski	żniński	Bydgoszcz	Toruń	Włocławek	Grudziądz	
1	technik agrobiznesu	1	1									1			1	1		2	1	1			1	10		
2	technik analityk						1					1									3	1	1	2	9	
3	technik architektury krajobrazu	1	1	1	1	1	3	1		1	1	1				1	1		1	1	1	1	1	19		
4	technik automatyk														1						2	1	1		5	
5	technik automatyk sterowania ruchem kolejowym																				2				2	
6	technik awionik																				1				1	
7	technik budownictwa	1	1				1	1			1	1					1		1	1	1	1	1	12		
8	technik budowy dróg								1					1							1				3	
9	technik chłodnictwa i klimatyzacji																				1				1	
10	technik dekarstwa																						1		1	
11	technik ekonomista	1	2	1	2	2	1	1	1	3	3	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2	3	1	1	36	
12	technik eksploatacji portów i terminali										1											1			2	
13	technik elektroenergetyk transportu szynowego																					1			1	
14	technik elektronik						1															2	2	1	1	7
15	technik elektryk	1					1	1						1				1			2	1	1	1	10	
16	technik energetyk																				1	1			2	
17	technik fotografii i multimedków						1														2	2		2	7	
18	technik geodeta	1					1		1					1							1	1	1		7	
19	technik grafiki i poligrafii cyfrowej		1		1		1	1					1								1	2		2	10	
20	technik handlowiec	1			1		2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1		21	
21	technik hodowca koni									1					1		1				2				5	
22	technik hotelarstwa	1	1		1	1	1		1		1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	23	
23	technik informatyk	1	1	1	1	1	1	4	2	1	2	1	2	1	3	3	1	1	2	2	7	6	4	3	51	
24	technik inżynierii środowiska i melioracji												1									1			2	
25	technik leśnik						1						1				1								3	
26	technik logistyk	2	2	1	2	1	2	1	3	4	1	1	1	1	3	3	1	1	4	2	6	3	2	4	50	
27	technik lotniskowych służb operacyjnych																					2			2	
28	technik masażyста																					2			2	
29	technik mechanik	1		1	1		1	1	2	1	1	1	1	1		1	1	1	1	2	2	1	1	22		
30	technik mechanik lotniczy																				1				1	
31	technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	1	1				1		1		1	2	1		1			2						1	12	
32	technik mechatronik	1	1	1	1	1	1	1					1	1	1			1			3	1	1	1	17	
33	technik ochrony środowiska					1	1								1		1	1			1	1		1	8	
34	technik ogrodnik												1												3	
35	technik optyk																					1			1	
36	technik organizacji turystyki	1								2	1			1			1	1		1	3	2	1	1	15	
37	technik papiernictwa														1										1	
38	technik pojazdów samochodowych						1	1	1	3	1		1			1			1		1	1	1	1	14	
39	technik procesów drukowania	1					1														1	1			4	
40	technik programista	1	1					1				1	1		1	1					4	5	1	2	19	

Tabela 6. Kierunki zawodowe oferowane przez szkoły branżowe II stopnia realizujące naukę w roku szkolnym 2022/2023 - liczba szkół oferujących naukę w poszczególnych zawodach wg powiatów

Lp.	oferowane zawody	aleksandrowski	brodnicki	bydgoski	chełmiński	golubsko-dobrzyński	grudziądzki	inowrocławski	lipnowski	mogileński	nakielski	radziejowski	rypiński	sępoleński	świecki	toruński	tucholski	wąbrzeski	włocławski	żniński	Bydgoszcz	Toruń	Włocławek	Grudziądz	KUJAWSKO-POMORSKIE	
1	technik agrobiznesu																				1				1	
2	technik budownictwa																				1		1	1	3	
3	technik elektroniki																				2				2	
4	technik elektryk																				2		1		3	
5	technik fotografii i multimedialnych																				1				1	
6	technik handlowiec		1				1													1	1		1	1	6	
7	technik inżynierii sanitarnej																				1			1	2	
8	technik logistyki																				1				1	
9	technik mechanik																1				1	2		1	1	6
10	technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki									1									1						2	
11	technik mechatronik																				1				1	
12	technik ogrodnik																				1				1	
13	technik pojazdów samochodowych		1				1										1				2		1	1	7	
14	technik przemysłu mody																				1				1	
15	technik robót wykończeniowych w budownictwie																							1	1	
16	technik rolnik																				1				1	
17	technik spawalnictwa																			1					1	
18	technik technologii drewna																				2				2	
19	technik technologii żywności																				2			1	3	
20	technik transportu drogowego																							1	1	
21	technik usług fryzjerskich		1																		2		1	1	5	
22	technik usług kelnerskich																				1				1	
23	technik żywienia i usług gastronomicznych									1							1		1		4			1	8	

Opracowanie własne na podstawie danych z RSPO

Szkoły policealne

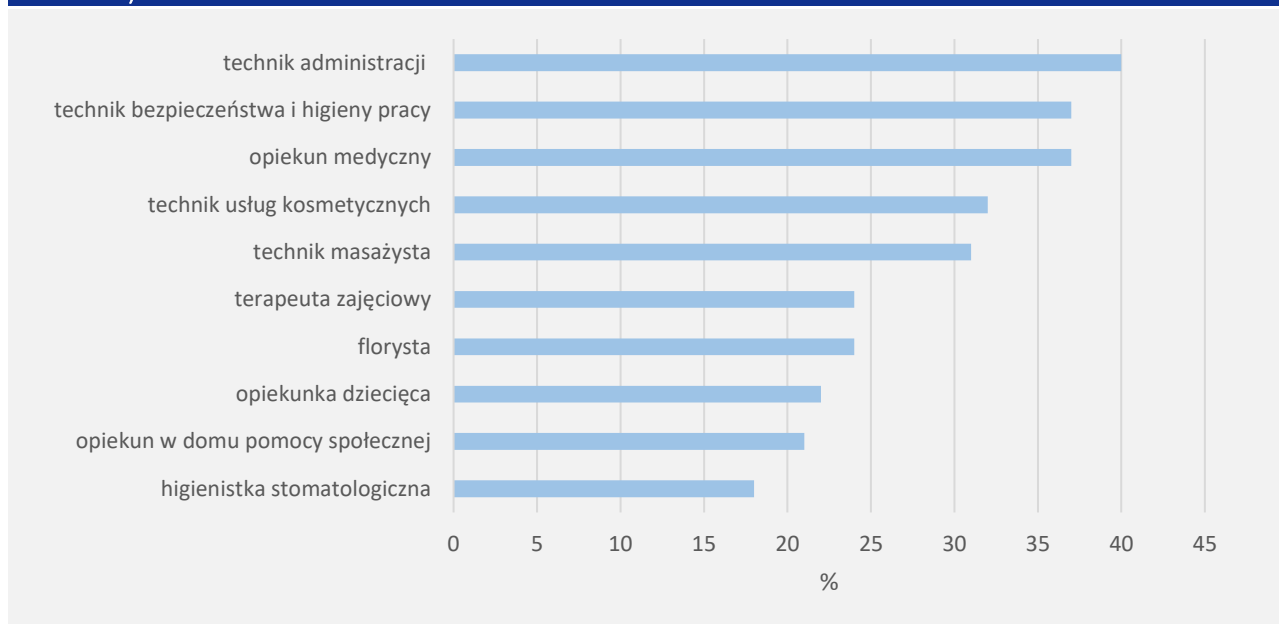
Ukończenie szkoły policealnej daje prawo przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Szkoły te kierowane są do osób, które posiadają już wykształcenie średnie, a okres trwania nauki jest krótszy niż w szkołach branżowych I stopnia i technikach. W celu weryfikacji, w jakim stopniu szkoły policealne uzupełniają ofertę kształcenia zawodowego w regionie, została przeprowadzona analiza występowania placówek, liczby kształconych uczniów oraz oferowanych kierunków kształcenia.

W regionie w roku szkolnym 2022/2023 naukę realizowało 101 szkół policealnych oferując kształcenie w 31 różnych zawodach. Szkoły policealne charakteryzują się dużą zmiennością płynności prowadzenia kształcenia wynikającą z liczby uczniów w danym roku szkolnym, tzn. zdecydowanie częściej, niż w przypadku szkół branżowych i techników, poszczególne placówki prowadzą lub nie prowadzą kształcenia w kolejnych latach.

Placówki, które nie kształciły uczniów w roku szkolnym 2022/2023 nie podlegają niniejszej analizie. Ze względu na dużą zmienność, nie dokonuje się porównania zmian oferty kształcenia w stosunku do poprzedniego roku dlatego, iż nie będą one świadczyć o zmianach oferty w danych placówkach lecz mogą wynikać, z tego iż analizowane są inne szkoły policealne – te które w danym roku szkolnym prowadziły kształcenie uczniów.

Najwięcej placówek umożliwia naukę w zawodach: technik administracji (40%), technik bezpieczeństwa i higieny pracy, opiekun medyczny (37%), technik usług kosmetycznych (32%). Pojedyncze placówki oferują kształcenie w zawodach: technik ortopeda, technik pożarnictwa, technik realizacji nagrań.

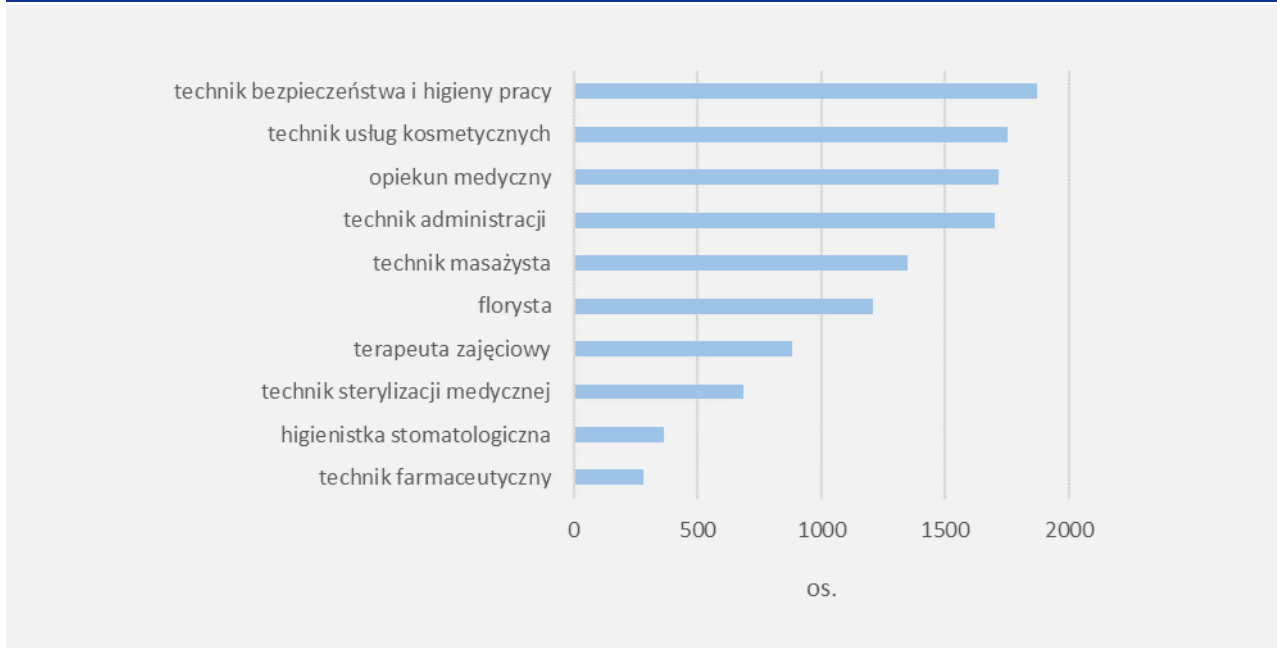
Wykres 13. Najpowszechniejsze kierunki zawodowe oferowane w szkołach policealnych realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim (% szkół oferujących naukę w poszczególnych zawodach)

Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

W szkołach policealnych w roku szkolnym 2022/2023 w kujawsko-pomorskim kształciło się 13 690 osób. Największa liczba osób kształciła się w kierunkach: technik bezpieczeństwa i higieny pracy (1 873 uczniów), technik usług kosmetycznych (1 753 uczniów), opiekun medyczny (1 716) i technik administracji (1 701 uczniów). W stosunku do poprzedniego roku szkolnego nastąpił znaczny wzrost osób kształcących się na kierunku opiekun medyczny – o 353 osoby.

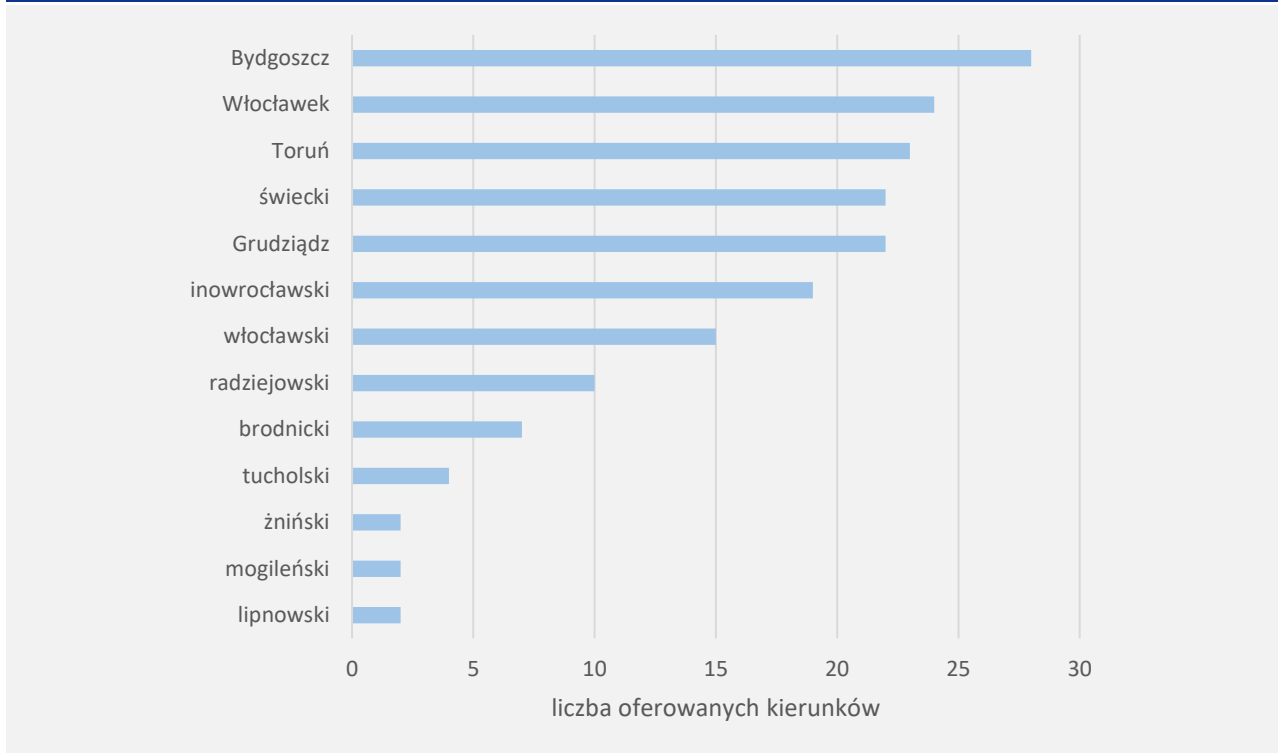
Wykres 14. Najpopularniejsze (liczba uczniów) kierunki zawodowe w szkołach policealnych wśród szkół realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim, wg popularności

Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej

Najbogatsza oferta kształcenia występuje w miastach na prawach powiatu: Bydgoszcz – 28 kierunków, Włocławek – 24 kierunki, Toruń – 23 kierunki, Grudziądz – 22 kierunki. Wśród pozostałych powiatów najszersza oferta występuje w powiatach: świeckim – 22, inowrocławskim – 19, włocławskim – 15 kierunków. W 10 powiatach (aleksandrowskim, bydgoskim, chełmińskim, golubsko-dobrzyńskim, grudziądzkim, nakielskim, rypińskim, sępoleńskim, toruńskim, wąbrzeskim) nie była prowadzona nauka przez szkoły policealne w roku szkolnym 2022/2023.

Wykres 15. Liczba oferowanych kierunków kształcenia w szkołach policealnych wśród szkół realizujących naukę w roku szkolnym 2022/2023, wg powiatów

Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z RSPO

Szczegółowa oferta kształcenia szkół wg powiatów została zamieszczona w tabeli poniżej.

Tabela 7. Kierunki zawodowe oferowane przez szkoły policealne realizujące naukę w roku szkolnym 2022/2023 - liczba szkół oferujących naukę w poszczególnych zawodach wg powiatów

Lp.	oferowane zawody	aleksandrowski	brodnicki	bydgoski	chełmiński	golubsko-dobrzyński	grudziądzki	inowrocławski	lipnowski	mogileński	nakielski	radziejowski	rypiński	sępoleński	świecki	toruński	tucholski	wąbrzeski	włocławski	żniński	Bydgoszcz	Toruń	Włocławek	Grudziądz	KUJAWSKO-POMORSKIE
1	asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej																				1	1	1		3
2	asystent osoby niepełnosprawnej											1			2						2	2	4	3	14
3	asystentka stomatologiczna							1							1				1		4	4	1	4	16
4	florysta							3				1			1						8	2	5	4	24
5	higienistka stomatologiczna							2							1						5	4	1	5	18
6	opiekun medyczny		1					3	1			1			2		1		1		7	6	5	8	37
7	opiekun osoby starszej							3				1			1				1		2		3	3	14
8	opiekun w domu pomocy społecznej							1				1			3				2		3	3	4	4	21
9	opiekunka dziecięca							2							2				1		4	3	5	5	22
10	opiekunka środowiskowa		1					2				1			1				1		4	1	3	3	17
11	ortoptystka																				1	1	1	1	4
12	podolog							1							1						3	2	2	2	11
13	protetyk słuchu																				2				2
14	technik administracji		1					4	2			1			3		1		2		10	4	6	6	40
15	technik archiwista											1			1				1		2	1	4	3	13
16	technik bezpieczeństwa i higieny pracy		1					4	2			1			2		1		2	1	8	2	7	6	37
17	technik dentystyczny														1						3	3		2	9
18	technik elektroniki i informatyki medycznej																								1
19	technik elektroradiolog							1													2	3		1	7
20	technik farmaceutyczny							1							1				1		2	3	1	1	10
21	technik masaży		1					3							1				1		7	7	5	6	31
22	technik ochrony fizycznej osób i mienia		1					3							1		1				3	2	2	2	15
23	technik optyk														1						3		1		5
24	technik ortopeda																				1				1
25	technik pożarnictwa																						1		1
26	technik realizacji nagrań																					1			1
27	technik sterylizacji medycznej							2							2						4	2	2	5	17
28	technik tyfloinformatyk																				2				2
29	technik usług kosmetycznych		1					3							3				1		7	6	5	6	32
30	technik usług pocztowych i finansowych							1							1				2		2		1		7
31	terapeuta zajęciowy							2	1			1			1				1		6	4	3	5	24

Opracowanie własne na podstawie danych z RSPO

3 Zapotrzebowanie na rynku pracy a kierunki kształcenia

3.1 Istotne zapotrzebowanie na rynku pracy

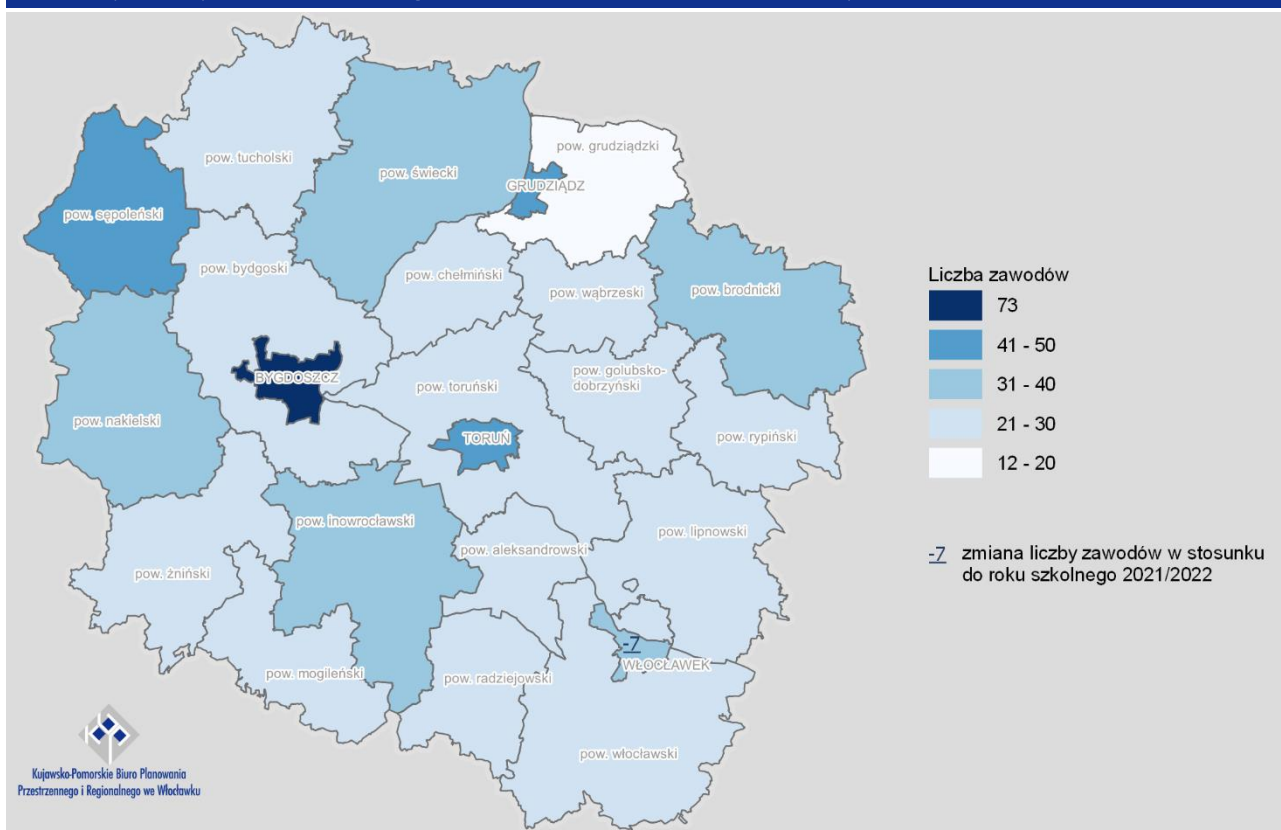
Coroczne obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej zawierające prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy nakreśla placówkom oświatowym kierunki rozwoju swojej oferty w odniesieniu do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy. A zatem oferta edukacyjna szkół kształcenia branżowego powinna być w jak największym stopniu zbieżna z ww. prognozą. Poniżej zamieszczono analizę na ile oferta szkół kształcenia branżowego w województwie kujawsko-pomorskim odpowiada na prognozowane zapotrzebowanie w bieżącym roku oraz w jakim stopniu szkoły zmieniły swoją ofertę kształcenia w stosunku do prognozy obwieszczonej w poprzednim roku.

Oferta kształcenia w szkołach kształcenia branżowego w roku szkolnym 2022/2023 w zakresie zawodów, dla których prognozuje się istotne zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy wg Obwieszczenia z 2022 roku⁶.

W celu określenia czy i w jakim stopniu szkoły reagują na prognozy zapotrzebowania na pracowników, przeprowadzono analizę ofert szkół w zakresie zawodów, dla których prognozuje się istotne zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy wg Obwieszczenia z 2022 roku. Różnice między analizowanym a poprzednim rokiem szkolnym, w zakresie oferty kształcenia, są bardzo niewielkie. Szkoły branżowe I stopnia i technika, identycznie jak w poprzednim roku szkolnym, oferują naukę w 78 spośród 93 zawodów z omawianej listy. Liczba zawodów oferowana do nauki w poszczególnych powiatach również nie uległa zmianie, z wyjątkiem miasta Włocławek, gdzie zmniejszyła się o 7 zawodów (z powodu likwidacji niepublicznej szkoły branżowej I stopnia).

⁶ Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2022.120)

Rysunek 3. Powiaty w województwie kujawsko-pomorskim wg liczby oferowanych zawodów z wykazu zawodów, na które prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy w szkołach branżowych I stopnia i technikach, wg Obwieszczenia z 2022 r., w roku szkolnym 2022/2023

Opracowanie własne na podstawie danych z Obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2022.120), RSPO

W roku szkolnym 2022/2023 w zawodach, dla których prognozuje się istotne zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy wg Obwieszczenia z 2022 r., naukę pobierało 40 106 osób⁷ w szkołach branżowych I stopnia i technikach, w tym:

- 8 990 w szkołach branżowych I stopnia (70% uczniów szkół branżowych I stopnia),
- 31 116 w technikach (74% uczniów techników)

oraz jako uzupełnienie:

- 596 w szkołach branżowych II stopnia (69% uczniów szkół branżowych II stopnia),
- 5 220 w szkołach policealnych (38% uczniów szkół policealnych).

Uzupełnienie bazy kształcenia w tym zakresie stanowią szkoły branżowe II stopnia oraz szkoły policealne. Oferują one kształcenie w 25 zawodach z omawianej listy. Ważną rolę pełnią szkoły policealne, ponieważ kwalifikacje w zawodach: asystentka stomatologiczna, opiekun medyczny, opiekun osoby starszej, opiekunka dziecięca, ortoptystka, protetyk słuchu, technik sterylizacji medycznej, terapeuta zajęciowy można uzyskać jedynie w szkołach policealnych.

Największą popularnością wśród młodzieży, w zawodach prezentowanych w tym wykazie w szkołach branżowych I stopnia cieszyły się zawody: mechanik pojazdów samochodowych – 1 976 osób, kucharz – 1 852

⁷ Łącznie uczniów i młodocianych pracowników

osób, cukiernik – 637 osób. Natomiast w technikach: technik logistyk – 6397osób, technik informatyk – 6 165 osób, technik żywienia i usług gastronomicznych – 3 032 osób.

Tabela 7. Wykaz zawodów szkolnictwa branżowego dla których prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim wg Obwieszczenia z 2022 r. wraz z liczbą szkół i powiatów oferujących naukę tych zawodów oraz liczbą uczniów w roku szkolnym 2022/2023

↑ oznacza wzrost względem poprzedniego roku szkolnego

↓ oznacza spadek względem poprzedniego roku szkolnego

Lp.	Nazwa zawodu (alfabetycznie)	Liczba szkół oferujących naukę w zawodzie		Liczba powiatów, w których są zlokalizowane szkoły		Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023	
		Branżowe I stopnia, technika	Branżowe II stopnia, policealne	Branżowe I stopnia, technika	Branżowe II stopnia, policealne	Branżowe I stopnia, technika	Branżowe II stopnia, policealne
1	Asystentka stomatologiczna		16 ↓		7		238 ↓
2	Automatyk	5		4		9 ↓	
3	Betoniarz-zbrojarz	9 ↓		5		2 ↑	
4	Blacharz	17 ↓		13 ↓		6 ↓	
5	Cieśla	22 ↓		15 ↓		2 ↓	
6	Cukiernik	73 ↑		23		637 ↓	
7	Dekarz	27		15 ↓		40 ↑	
8	Elektromechanik	32		16		52 ↓	
9	Elektromechanik pojazdów samochodowych	52 ↑		20		425 ↓	
10	Elektronik	13 ↑		7		35 ↓	
11	Elektryk	65 ↓		23		606 ↑	
12	Kierowca mechanik	14 ↓		10		266 ↓	
13	Krawiec	30		14		43 ↑	
14	Kucharz	91 ↓		23		1852 ↓	
15	Magazynier-logistyk	14		8 ↓		159 ↑	
16	Mechanik pojazdów kolejowych						
17	Mechanik pojazdów samochodowych	75		23		1976 ↓	
18	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	25		14		94 ↓	
19	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	33		18 ↓		367 ↓	
20	Mechatronik	8		5		95 ↑	
21	Monter izolacji budowlanych	4		3			
22	Monter izolacji przemysłowych	3		2			
23	Monter konstrukcji budowlanych	3		2			
24	Monter nawierzchni kolejowej	2		2			
25	Monter sieci i instalacji sanitarnych	53 ↑		21		198 ↓	
26	Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	5 ↓		3 ↓		↓	
27	Monter stolarki budowlanej	2 ↓		2 ↓			
28	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	58 ↑		21		485 ↓	
29	Murarz-tylnik	60		22		146 ↓	
30	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	10 ↑		5		22 ↓	
31	Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	5		4		1 ↑	
32	Operator obrabiarek skrawających	46 ↑		22		235 ↓	
33	Opiekun medyczny		37 ↓		12		1716 ↑
34	Opiekun osoby starszej		14 ↓		7 ↓		58 ↓
35	Opiekunka dziecięca		22 ↑		7		253 ↓
36	Ortoptystka		4 ↓		4		13 ↓
37	Piekarz	65		22		99 ↓	
38	Pracownik obsługi hotelowej	4		2		34 ↑	
39	Protetyk słuchu		2 ↓		1 ↓		21 ↓
40	Przetwórcza mięsa	12		10		8 ↑	
41	Stolarz	73		23		498 ↓	
42	Ślusarz	75 ↑		22		504 ↓	
43	Tapicer	41 ↓		19		94 ↓	
44	Technik agrobiznesu	10	1	9	1	115 ↓	
45	Technik analityk	9		6		382 ↑	
46	Technik automatyk	5		4		124 ↓	

47	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	2			1				59	↑		
48	Technik awionik	1			1				46	↑		
49	Technik budownictwa	12		3	12		3		979	↑	18	↑
50	Technik budownictwa kolejowego											
51	Technik budowy dróg	3			3				96	↑		
52	Technik chłodnictwa i klimatyzacji	1			1				72	↓		
53	Technik dekarstwa	1			1				16	↑		
54	Technik eksploatacji portów i terminali	2			2				268	↑		
55	Technik elektroenergetyk transportu szynowego	1			1				89	↑		
56	Technik elektronik	7		2	5		1		600	↓	5	↑
57	Technik elektryk	10		3	9		2		709	↑	26	↓
58	Technik energetyk	2			2				96	↑		
59	Technik geodeta	7			7				414	↑		
60	Technik hotelarstwa	23			19				1423	↑		
61	Technik informatyk	51	↑		23				6165	↑		
62	Technik inżynierii środowiska i melioracji	2			2				114	↑		
63	Technik izolacji przemysłowych											
64	Technik logistyki	50	↑	1	22		1		6397	↑		
65	Technik lotniskowych służb operacyjnych	2			1				41	↑		
66	Technik masażysta	2		31	1		8		27	↑	1346	↑
67	Technik mechanik	22		6	↑	19	5	↑	805	↑	70	↑
68	Technik mechanik lotniczy	1			1				54	↓		
69	Technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	12		2	↑	10	2	↑	876	↑	14	↑
70	Technik mechatronik	17		1	15		1		1586	↓	27	↑
71	Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej											
72	Technik papiernictwa	1			1				71	↓		
73	Technik pojazdów kolejowych											
74	Technik pojazdów samochodowych	14		7	↑	12	6	↑	1354	↑	230	↑
75	Technik programista	19			11				974	↓		
76	Technik przemysłu mody	3		1	3		1		166	↓		↓
77	Technik renowacji elementów architektury	2			2				261	↑		
78	Technik robotyk	4			4				81	↑		
79	Technik robót wykończeniowych w budownictwie	4		1	4		1		120	↑	22	↑
80	Technik spawalnictwa	4		1	↑	4	1	↑	108	↑	6	↑
81	Technik spedytor	16			13				513	↑		
82	Technik sterylizacji medycznej			17			6				686	↑
83	Technik szerokopasmowej komunikacji elektronicznej	1			1							
84	Technik technologii drewna	3		2	↑	3	1		138	↑	21	↑
85	Technik teleinformatyk	6			5				547	↓		
86	Technik telekomunikacji											
87	Technik transportu drogowego	4		1	4		1		210	↑	26	↑
88	Technik transportu kolejowego	2			1				244	↑		
89	Technik tyfłoinformatyk			2			1				6	
90	Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	14	↑		11				292	↑		
91	Technik weterynarii	18			11				1452	↑		
92	Technik żywienia i usług gastronomicznych	39		8	↑	21	5	↑	3032	↑	131	↑
93	Terapeuta zajęciowy			24	↑		9				883	↑

Opracowanie własne na podstawie danych z Obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. 2022.120), RSPO, MEN

W przypadku 11 zawodów wzrosła liczba szkół oferujących naukę, co nie zawsze wiązało się ze wzrostem liczby uczniów danego zawodu. Mimo iż w zawodach: cukiernik, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektronik, monter sieci i instalacji sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, operator obrabiarek skrawających, ślusarz wzrosła liczba szkół oferujących ich naukę, to zmniejszyła się liczba uczniów.

W przypadku 41 zawodów wzrosła liczba uczniów, z czego najwięcej w zawodach: technik logistyk (+516), technik programista (+394), technik weterynarii (+241). Mimo, iż na liście znajdują się zawody, na których prognozuje się istotne zapotrzebowanie na pracowników, to w przypadku 9 zawodów (betoniarz-zbrojarz, blacharz, cieśla, elektryk, kierowca mechanik, kucharz, monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, monter stolarki budowlanej, tapicer) zmniejszyła się liczba szkół oferująca ich naukę, a w przypadku 31 zawodów zmniejszyła się liczba uczniów.

Oferta kształcenia prezentowana przez technika nadal nie do końca odpowiada na zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy, oferta szkół branżowych I stopnia jest szersza lecz nadal nie wszystkie zawody są możliwe do zdobycia w tych placówkach. Szkoły branżowe II stopnia i szkoły policealne w niewielkim stopniu uzupełniają braki w zakresie oferowanych kierunków kształcenia bowiem oferują one naukę w najbardziej popularnych kierunkach. Bardzo istotne jest natomiast to, że szkoły policealne prowadzą kształcenie w zawodach, które znajdują się na przedmiotowej liście, a których kształcenie prowadzi się wyłącznie w szkołach policealnych.

Oferta kształcenia w szkołach branżowych I stopnia i technikach w roku szkolnym 2022/2023 w zakresie zawodów, dla których prognozuje się istotne zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy w Obwieszczeniu z 2023 roku

W Obwieszczeniu z dnia 20 stycznia 2023 roku⁸ zamieszczono wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, na które prognozuje się istotne zapotrzebowanie na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim – 96 zawodów oraz dla których prognozowane jest umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników – 66 zawodów.

Analizie podlegają jedynie zawody na które prognozuje się zapotrzebowanie istotne i w porównaniu do Obwieszczenia z 2022 do listy zostały dodane 3 zawody: operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami, technik gospodarki odpadami oraz technik aranżacji wnętrz.

Szkoły branżowe I stopnia i technika w regionie oferują możliwość nauki w 78 spośród 96 zawodów, na które prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy⁹. W 18 kierunkach z ww. Obwieszczenia, nie można uzyskać kwalifikacji w szkołach branżowych I stopnia i technikach ponieważ:

- kształcenie w ośmiu zawodach odbywa się w jedynie w szkołach policealnych¹⁰ – asystentka stomatologiczna, opiekun medyczny, opiekun osoby starszej, opiekunka dziecięca, ortoptysta, protetyk słuchu, technik sterylizacji medycznej, terapeuta zajęciowy,
- siedem zawodów nie występuje w ofercie szkół w województwie kujawsko-pomorskim – mechanik pojazdów kolejowych, technik budownictwa kolejowego, technik izolacji przemysłowych, technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, technik pojazdów kolejowych, technik telekomunikacji, technik tyfloinformatyk,
- trzy zawody zostały wprowadzone Rozporządzeniem w 2023 r.¹¹, a zatem szkoły nie miały możliwości prowadzenia nauki w tym zakresie w roku szkolnym 2022/2023 – operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami, technik gospodarki odpadami, technik aranżacji wnętrz.

Nauka w 5 zawodach – cukiernika, elektryka, kucharza, mechanika pojazdów samochodowych, stolarza jest oferowana w szkołach w każdym powiecie w regionie. Następnie w zawodach: murarz-tylnik, operator obrabiarek skrawających, piekarz, ślusarz – w 22 powiatach, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, monter sieci i instalacji sanitarnych – w 21 powiatach, elektromechanik pojazdów samochodowych – w 20 powiatach. Najmniej szkół branżowych oferuje naukę w zawodach: monter nawierzchni kolejowej, monter stolarki budowlanej – po 2 szkoły w 2 powiatach, monter konstrukcji budowlanych, monter izolacji przemysłowych – po 3 szkoły w 2 powiatach. W ofercie szkół branżowych I stopnia nie ma zawodu mechanika pojazdów kolejowych.

W technikach tylko jeden zawód – technik informatyk, oferowany jest w każdym powiecie. Następnie: technik logistyk – w 22 powiatach, technik żywienia i usług gastronomicznych – w 21 powiatach, technik mechanik,

⁸ Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2023.145)

⁹ Wykaz oferowanych kierunków kształcenia z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (stan na 06.04.2022 r.)

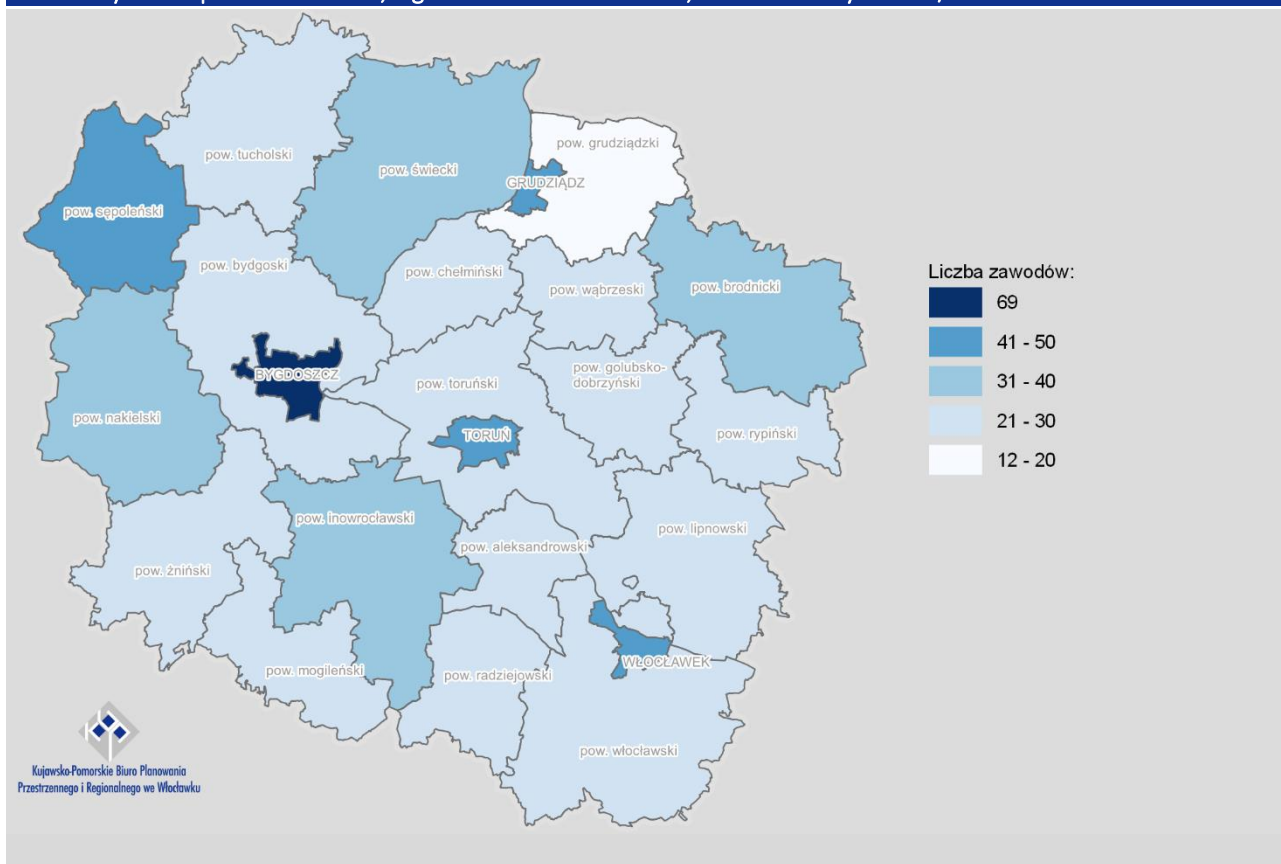
¹⁰ wg. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U.2019.316 z późn. zm.)

¹¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 stycznia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U.2023.183)

technik hotelarstwa – w 19 powiatach. W pojedynczych szkołach występuje oferta kształcenia w kierunkach: technik awionik, technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik dekarstwa, technik elektroenergetyk transportu szynowego, technik mechanik lotniczy, technik papiernictwa, technik szerokopasmowej komunikacji elektronicznej. Sześć zawodów, tj. technik budownictwa kolejowego, technik izolacji przemysłowych, technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, technik pojazdów kolejowych, technik telekomunikacji, technik tyfłoinformatyk nie wystąpiło w ofercie szkół.

Najbogatszą ofertą kształcenia w szkołach branżowych I stopnia i technikach wśród 96 zawodów, na które prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim, mogą poszczycić się największe miasta w regionie, w tym: Bydgoszcz – szkoły posiadają w ofercie 69 zawodów, Grudziądz, Toruń – szkoły oferują naukę w 44 zawodach, Włocławek – szkoły oferują naukę w 42 zawodach oraz powiaty ziemskie: sępoleński (45 zawodów) i inowrocławski (40 zawodów).

Rysunek 4. Powiaty w województwie kujawsko-pomorskim wg liczby oferowanych zawodów z wykazu zawodów, na które prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy w szkołach branżowych I stopnia i technikach, wg Obwieszczenia z 2023 r., w roku szkolnym 2022/2023

Opracowanie własne na podstawie danych z Obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy M.P.2023.145), RSPO

W roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko-pomorskim w zawodach, dla których prognozuje się istotne zapotrzebowanie na wojewódzkim rynku pracy wg Obwieszczenia z 2023 r. w szkołach branżowych I stopnia oraz technikach kształciło się 40 106 osoby, w tym:

- 8 990 w szkołach branżowych I stopnia (70% uczniów szkół branżowych I stopnia),
- 31 116 technikach (74% uczniów techników),

oraz jako uzupełnienie:

- 596 osób w szkołach branżowych II stopnia (69% uczniów szkół branżowych II stopnia),

- 5 220 w szkołach policealnych (38% uczniów szkół policealnych).

Największą popularnością wśród młodzieży, w zawodach prezentowanych w tym wykazie, w szkołach branżowych I stopnia cieszyły się niezmiennie: mechanik pojazdów samochodowych – 1 976 osób, kucharz – 1 852 osób i cukiernik – 637 osób. Natomiast w technikach: technik logistyk – 6 397 osób, technik informatyk – 6 165 osób, technik żywienia i usług gastronomicznych – 3 039 osób.

Tabela 8. Wykaz zawodów szkolnictwa branżowego dla których prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim wg Obwieszczenia z 2023 r. wraz z liczbą szkół i powiatów oferujących naukę tych zawodów oraz liczbą uczniów w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Nazwa zawodu (alfabetycznie)	Liczba szkół oferujących naukę w zawodzie		Liczba powiatów, w których są zlokalizowane szkoły		Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023	
		branżowe I stopnia, technika	branżowe II stopnia, policealne	branżowe I stopnia, technika	branżowe II stopnia, policealne	branżowe I stopnia, technika	branżowe II stopnia, policealne
1	Asystentka stomatologiczna		16		7		238
2	Automatyk	9		2		9	
3	Betoniarz-zbrojarz	2		1		2	
4	Blacharz	6		1		6	
5	Cieśla	2		2		2	
6	Cukiernik	637		22		637	
7	Dekarz	40		8		40	
8	Elektromechanik	52		11		52	
9	Elektromechanik pojazdów samochodowych	425		16		425	
10	Elektronik						35
11	Elektryk	606		23		606	
12	Kierowca mechanik	266		5		266	
13	Krawiec	43		11		43	
14	Kucharz	1852		23		1852	
15	Magazynier-logistyk	159		5		159	
16	Mechanik pojazdów kolejowych						
17	Mechanik pojazdów samochodowych	1976		23		1976	
18	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	94		6		94	
19	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	367		15		367	
20	Mechatronik	95		3		95	
21	Monter izolacji budowlanych						
22	Monter izolacji przemysłowych						
23	Monter konstrukcji budowlanych						
24	Monter nawierzchni kolejowej						
25	Monter sieci i instalacji sanitarnych	198		20		198	
26	Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych						
27	Monter stolarki budowlanej						
28	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	485		17		485	
29	Murarz-tylnik	146		16		146	
30	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	22		2		22	
31	Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	1		1		1	
32	Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami						
33	Operator obrabiarek skrawających	235		18		236	
34	Opiekun medyczny		37		12		1716
35	Opiekun osoby starszej		14		7		58
36	Opiekunka dziecięca		22		7		253
37	Ortopedystka		4		4		13
38	Piekarz						99
39	Pracownik obsługi hotelowej	34		2		34	
40	Protetyk słuchu		2		1		21
41	Przetwórcza mięsa	8		5		8	
42	Stolarz	498		22		498	
43	Ślusarz	504		20		504	
44	Tapicer	94		10		94	
45	Technik agrobiznesu	115	1	2	1	115	
46	Technik analityk	382		5		382	

47	Technik aranżacji wnętrz						
48	Technik automatyk	124		3		124	
49	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	59		1		59	
50	Technik awionik	46		1		46	
51	Technik budownictwa	979	3	8	3	979	18
52	Technik budownictwa kolejowego						
53	Technik budowy dróg	96		1		96	
54	Technik chłodnictwa i klimatyzacji	72		1		72	
55	Technik dekarstwa	16		1		16	
56	Technik eksploatacji portów i terminali	268		2		268	
57	Technik elektroenergetyk transportu szynowego	89		1		89	
58	Technik elektronik	600	2	5	1	600	5
59	Technik elektryk	709	3	7	2	709	26
60	Technik energetyk	96		2		96	
61	Technik geodeta	414		6		414	
62	Technik gospodarki odpadami						
63	Technik hotelarstwa	1423		16		1423	
64	Technik informatyk	6165		23		6165	
65	Technik inżynierii środowiska i melioracji	114		2		114	
66	Technik izolacji przemysłowych						
67	Technik logistyk	6397	1	22	1	6397	
68	Technik lotniskowych służb operacyjnych	41		1		41	
69	Technik masażysta	27	31	1	8	27	1346
70	Technik mechanik	805	6	13	5	805	70
71	Technik mechanik lotniczy	54		1		54	
72	Technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	876	2	10	2	876	14
73	Technik mechatronik	1586	1	15	1	1586	27
74	Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej						69
75	Technik papiernictwa	71		1		71	
76	Technik pojazdów kolejowych						
77	Technik pojazdów samochodowych	1354	7	12	6	1354	230
78	Technik programista	974		10		974	
79	Technik przemysłu mody	166	1	2	1	166	22
80	Technik renowacji elementów architektury	261		2		261	6
81	Technik robotyk	81		4		81	
82	Technik robót wykończeniowych w budownictwie	120	1	4	1	120	
83	Technik spawalnictwa	108	1	4	1	108	
84	Technik spedytor	513		8		513	
85	Technik sterylizacji medycznej		17		6		686
86	Technik szerokopasmowej komunikacji elektronicznej						
87	Technik technologii drewna	138	2	2	1	138	21
88	Technik teleinformatyk	547		4		547	
89	Technik telekomunikacji						
90	Technik transportu drogowego	210	1	3	1	210	26
91	Technik transportu kolejowego	244		1		244	
92	Technik tyfłoinformatyk		2		1		6
93	Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	292		5		292	
94	Technik weterynarii	1452		11		1452	
95	Technik żywienia i usług gastronomicznych	3032	8	21	5	3032	131
96	Terapeuta zajęciowy		24		9		883

Opracowanie własne na podstawie danych z Obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2023.145), RSPO, MEN

Analiza kierunków kształcenia oferowanych przez szkoły branżowe I stopnia i technika w regionie różni się zależnie od typu szkoły. Oferta kształcenia szkół branżowych w dość dobrym stopniu odpowiada na prognozowane zapotrzebowanie, w ofercie szkół nie ma 1 zawodu z przedmiotowej listy – mechanika pojazdów kolejowych (nie uwzględniając zawodu operatora maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami, którego nauka rozpocznie się od następnego roku szkolnego). Natomiast oferta techników odpowiada na potrzeby rynku pracy w znacznie niższym stopniu niż szkoły branżowe I stopnia, w ofercie szkół nie ma aż 6 zawodów z listy zawodów, dla których prognozuje się istotne zapotrzebowanie na pracowników. Szkoły branżowe II stopnia w niewielkim stopniu uzupełniają braki w zakresie oferowanych kierunków kształcenia bowiem oferują one naukę w najbardziej popularnych kierunkach, natomiast szkoły policealne dobrze uzupełniają bazę edukacyjną umożliwiając naukę w zawodach których kształcenie prowadzi się wyłącznie

w szkołach policealnych (asystentka stomatologiczna, opiekun medyczny, opiekun osoby starszej, opiekunka dziecięca, ortoptysta, protetyk słuchu, technik sterylizacji medycznej, terapeuta zajęciowy).

3.2 Barometr zawodów

Barometr zawodów¹² jest opracowaniem przygotowywanym przez Wojewódzkie Urzędy Pracy w ramach ogólnopolskiego badania realizowanego na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Jest to badanie przeprowadzane corocznie przez grupę ekspertów (pracownicy powiatowych urzędów pracy, prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji zorientowanych w sytuacji na lokalnym rynku pracy), którzy spotykają się i wspólnie analizują sytuację w poszczególnych zawodach. Posiadana przez ekspertów wiedza pozwala uchwycić rzeczywistą sytuację na rynku pracy z uwzględnieniem potrzeb pracodawców oraz potencjału dostępnych zasobów ludzkich. Wyniki wykorzystywane są m. in. do planowania szkoleń, wspomagania procesu podejmowania decyzji zawodowych przez studentów i absolwentów szkół oraz osoby poszukujące pracy, zmieniające zawód, stanowisko lub branżę, a także do promowania mobilności zawodowej czy pomocy w określeniu odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych oraz osób pracujących. Po przeprowadzeniu paneli eksperckich tworzony jest Barometr zawodów dla poszczególnych powiatów oraz dla województwa - poprzez agregację informacji zebranych w ramach poszczególnych paneli powiatowych.

Barometr zawodów prezentuje prognozę sytuacji na rynku pracy poprzez określenie grup zawodów, w których prognozuje się deficyt, równowagę lub nadwyżkę pracowników. Lista zawodów stosowana w Barometrze opiera się na Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS). Klasyfikację skompilowano do 168 grup zawodów. Zawody grupowano ze względu na zbliżone treści czy dziedziny pracy zawodowej. Jedna grupa zawodów łączy od kilku do kilkudziesięciu zawodów szkolnych i pozaszkolnych, powoduje to trudności przełożenia barometru zawodów na ocenę dostosowania oferty szkół do prezentowanych prognoz ponieważ:

- 1) niektórych zawodów z grupy nie da się uzyskać w analizowanych szkołach - np. niezbędne jest wykształcenie wyższe lub nie jest potrzebne wykształcenie kierunkowe,
- 2) w obrębie jednej grupy występują zawody, które są oferowane w kilkudziesięciu placówkach oraz takie które są oferowane w pojedynczych szkołach bądź wcale.

Liczba zawodów, na które prognozuje się deficyt pracowników zmniejszyła się z 37 w 2022 r. do 19 grup zawodowych w 2023 r. Podobnie jak w poprzednim roku szkolnym, analiza oferty kształcenia szkół w tych kierunkach oraz liczby uczniów, którzy się w nich kształcą pozwoliła podzielić je na kategorie:

I – **mała liczba uczniów** kształcących się w zawodach szkolnych w obrębie danej grupy zawodów i jednocześnie **mało szkół** oferujących ich naukę,

II – **mała liczba uczniów** kształcących się w zawodach szkolnych w obrębie danej grupy zawodów mimo **w miarę dobrze rozwiniętej oferty szkół** w tym zakresie,

III – **umiarkowana liczba uczniów** kształcących się w zawodach szkolnych w obrębie danej grupy zawodów przy **dobrze rozwiniętej ofercie szkół** w tym zakresie,

IV – **bardzo duża liczba uczniów** kształcących się w zawodach szkolnych w obrębie danej grupy zawodów przy **bardzo dobrze rozwiniętej ofercie szkół** w tym zakresie,

SP – kwalifikacje zawodowe w obrębie danej grupy zawodów nie są możliwe do uzyskania w szkołach branżowych i technikach, a jedynie w szkołach policealnych,

B – brak zawodów szkolnych w obrębie danej grupy zawodów.

¹² Barometr zawodów 2023. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, 2023

Tabela 9. Grupy zawodów, na które prognozuje się deficyt pracowników wg kategorii	
Kategoria	Grupy zawodów na które prognozuje się deficyt pracowników wg Barometru zawodów na 2023 r.
I	Fizjoterapeuci i masażyści Spawacze
II	Magazynierzy Murarze i tynkarze
III	Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Operatorzy obrabiarek skrawających Robotnicy obróbki drewna i stolarze
IV	Mechanicy pojazdów samochodowych Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
SP	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Psycholodzy i psychoterapeuci
B	Kierowcy autobusów Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Nauczyciele przedmiotów zawodowych Pielęgniarki i położne Samodzielni księgowi Lekarze

Opracowanie własne na podstawie Barometru zawodów 2023, KZIS, RSPO, MEN

Wśród 17 grup zawodów uznanych w Barometrze zawodów, za takie na które prognozuje się deficyt pracowników w województwie kujawsko-pomorskim aż 7 należy do kategorii B. W obrębie grupy nie ma zawodów szkolnych czyli takich, w których można kształcić się w analizowanych szkołach. Do ich wykonywania wymagane jest wykształcenia wyższe, ukończenie kursu lub też nie są potrzebne żadne kwalifikacje. Można wyróżnić również 2 grupy zawodów, których kwalifikacje do ich wykonywania uzyskuje się w szkołach policealnych (kategoria SP). Pozostałe grupy zawierają m. in. zawody nauczone w szkołach branżowych I stopnia oraz w technikach.

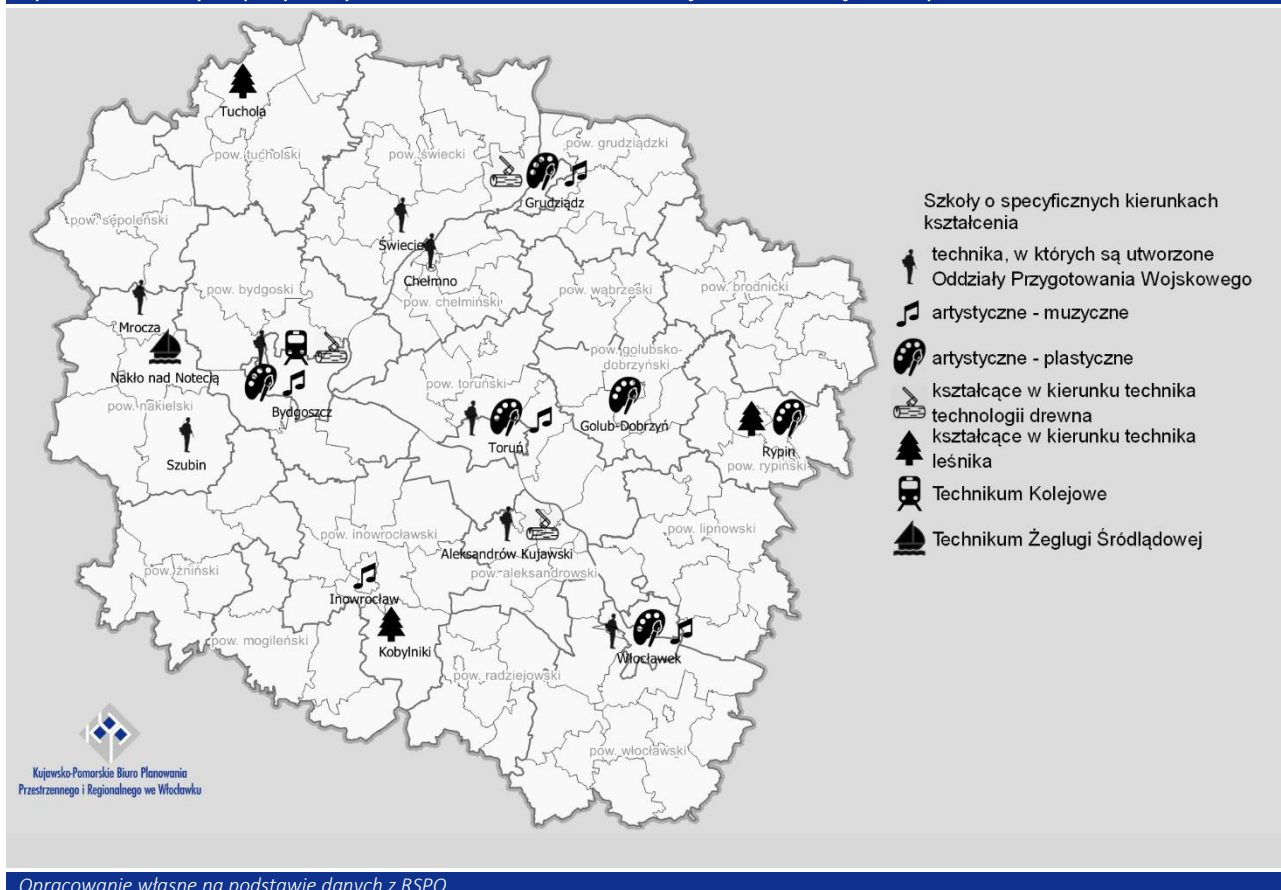
Niezależnie od oferty nauczania w szkołach są pewne grupy zawodów które nie są popularne wśród uczniów mimo, iż prognozuje się w nich deficyt pracowników: kategoria I i II – fizjoterapeuci i masażyści, spawacze, magazynierzy, murarze i tynkarze.

Wyróżnić można też grupy cieszące się bardzo szeroką ofertą kształcenia w szkołach branżowych I stopnia i technikach, a także bardzo dużą liczbą osób kształcących się w nich, na których mimo wszystko prognozuje się deficyt pracowników: kategoria IV – mechanicy pojazdów samochodowych oraz elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy.

4 Szkoły o specyficznych kierunkach kształcenia

W województwie kujawsko-pomorskim funkcjonują szkoły przeznaczone dla młodzieży o szczególnych zainteresowaniach oraz dla młodzieży o wybitnych zdolnościach artystycznych (plastyczne i muzyczne), szkoły które kształcą w kierunkach o szczególnym znaczeniu dla lokalnej i regionalnej gospodarki, odpowiadające potencjałom gospodarczym rejonów, w których są zlokalizowane (kolej, leśnictwo, żegluga, przemysł drzewny), a także szkoły prowadzące Oddziały Przygotowania Wojskowego¹³, ważne z punktu widzenia obronności kraju.

Rysunek 5. Szkoły o specyficznych kierunkach kształcenia w województwie kujawsko-pomorskim

¹³ Program pilotażowy Ministerstwa Obrony Narodowej dla szkół prowadzących Piony Certyfikowanych Wojskowych Klas Mundurowych (CWKM). W roku szkolnym 2020/2021 utworzone zostały pierwsze Oddziały Przygotowania Wojskowego (OPW) i sukcesywnie co roku tworzone będą kolejne. Równolegle do OPW aż do roku 2024 realizowane będą Certyfikowane Wojskowe Klasy Mundurowe, które stopniowo będą wygaszane

5 Podsumowanie

W roku szkolnym 2022/2023 w województwie kujawsko pomorskim kształcono w: **116 szkołach branżowych I stopnia umożliwiających naukę w 89 zawodach, 124 technikach umożliwiających naukę w 66 zawodach oraz jako uzupełnienie bazy kształcenia w 13 szkołach branżowych II stopnia umożliwiających naukę w 23 zawodach oraz 101 szkołach policealnych umożliwiających naukę w 31 zawodach. Najbogatszą ofertą kształcenia, a także największą liczbą uczniów charakteryzuje się miasto Bydgoszcz oraz pozostałe duże miasta regionu: Toruń, Włocławek, Grudziądz, Inowrocław. W szkołach branżowych I stopnia i technikach kształcą się 57% uczniów szkół ponadpodstawowych w regionie (przy średniej dla Polski wynoszącej 51,2%).**

W opracowaniu zawarto informacje o zmianach oferty kształcenia w roku szkolnym 2022/2023 w stosunku do prognozowanego zapotrzebowania na pracowników wg Obwieszczenia z 2022 r., gdzie szkoły miały już możliwość zmiany tej oferty oraz o stopniu dopasowania oferty do prognozowanego zapotrzebowania wg Obwieszczenia z 2023 r. W Obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej z 2022 r.¹⁴ na liście prognozowanego **istotnego zapotrzebowania** na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim znajdują się 93 zawody, z **czego szkoły branżowe I stopnia i technika w regionie umożliwiają naukę w 78**. W zawodach z ww. listy, tak samo jak w poprzednim roku szkolnym, kształciło się: 70% uczniów szkół branżowych I stopnia, 74% uczniów techników, 69% uczniów szkół branżowych II stopnia, 38% uczniów szkół policealnych. Różnice między analizowanym, a poprzednim rokiem szkolnym, w zakresie oferty kształcenia są bardzo niewielkie. Liczba zawodów oferowana do nauki w poszczególnych powiatach również nie uległa zmianie, z wyjątkiem miasta Włocławek, w którym się zmniejszyła. Generalnie w przypadku 11 zawodów wzrosła liczba szkół oferujących naukę (co nie zawsze wiązało się ze wzrostem liczby uczniów danego zawodu) a w przypadku 9 zawodów liczba szkół (branżowe I stopnia i technika) oferujących ich naukę się zmniejszyła. Liczba uczniów wzrosła w 41 zawodach, a w 31 się zmniejszyła. **Oferta szkół branżowych I stopnia jest nieznacznie szersza niż w poprzednim roku szkolnym lecz nadal nie ma możliwości nauki we wszystkich zawodach, natomiast oferta prezentowana przez technika nadal nie do końca odpowiada za zapotrzebowanie na pracowników na wojewódzkim rynku pracy.**

W Obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej z 2023 r.¹⁵ na liście prognozowanego istotnego zapotrzebowania na pracowników w województwie kujawsko-pomorskim znajduje się 96 zawodów. **Szkoły branżowe I stopnia i technika w regionie oferują możliwość nauki w 78 przedmiotowych zawodach.** W zawodach z ww. listy, tak samo jak w poprzednim roku szkolnym, kształciło się: 70% uczniów szkół branżowych I stopnia, 74% uczniów techników, 69% uczniów szkół branżowych II stopnia, 38% uczniów szkół policealnych. **Oferta kształcenia szkół branżowych w dość dobrym stopniu odpowiada na prognozowane zapotrzebowanie natomiast oferta techników odpowiada na nie w znacznie niższym stopniu.**

Analiza oferty kształcenia w zawodach nauczanych na poziomie szkoły branżowej I stopnia i technikum, mieszczących się w obrębie grup zawodowych wskazanych w Barometrze zawodów, na które prognozuje się deficyt pracowników w 2023 r., pozwoliła podzielić je na kilka kategorii. Wyróżniono grupy zawodów, w których kształcą się mało uczniów, są to: fizjoterapeuci i masażyści, spawacze, magazynierzy, murarze i tynkarze, a także grupy zawodów, w których **kształcą się bardzo dużo uczniów, a mimo to nadal prognozuje się w nich deficyt pracowników, są to: mechanicy pojazdów samochodowych oraz elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy.**

Szkoły policealne pod względem swojej lokalizacji nie stanowią uzupełnienia bazy placówek kształcenia branżowego – najczęściej zlokalizowane są w miejscowościach, w których funkcjonują już szkoły branżowe i technika. Natomiast kierunki kształcenia jakie oferują zdecydowanie **wzbogacają i uzupełniają ofertę szkół branżowych I stopnia i techników**. Ponadto oferują naukę w zawodach, których kwalifikacje uzyskuje się jedynie w szkołach policealnych, a które są szczególnie istotne w przypadkach zawodów ważnych z punktu

¹⁴ Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2021.122)

¹⁵ Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P.2022.120)

widzenia gospodarki tj. zawodów, na które prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników w województwie.